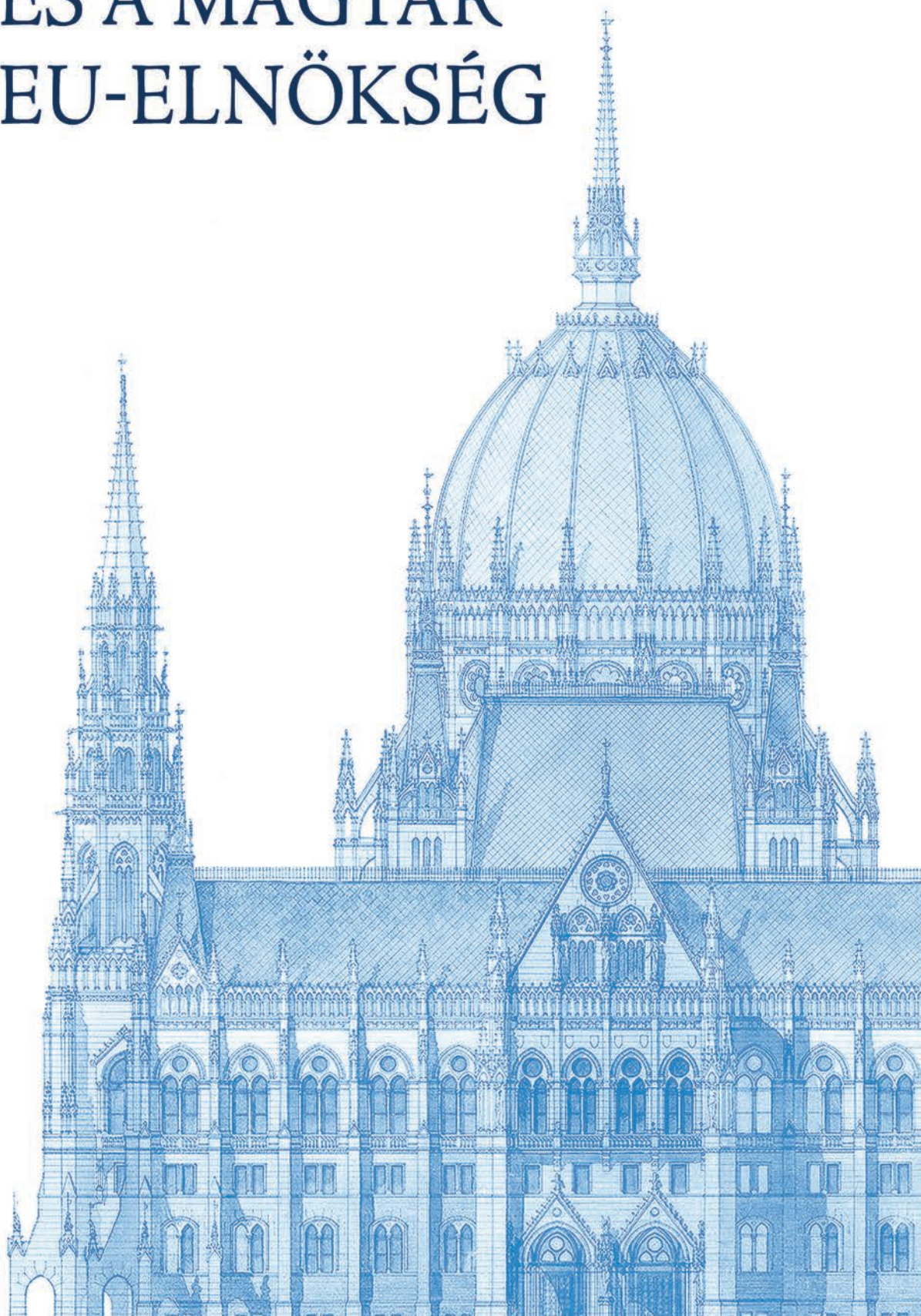

AZ ORSZÁGGYŰLÉS ÉS A MAGYAR EU-ELNÖKSÉG

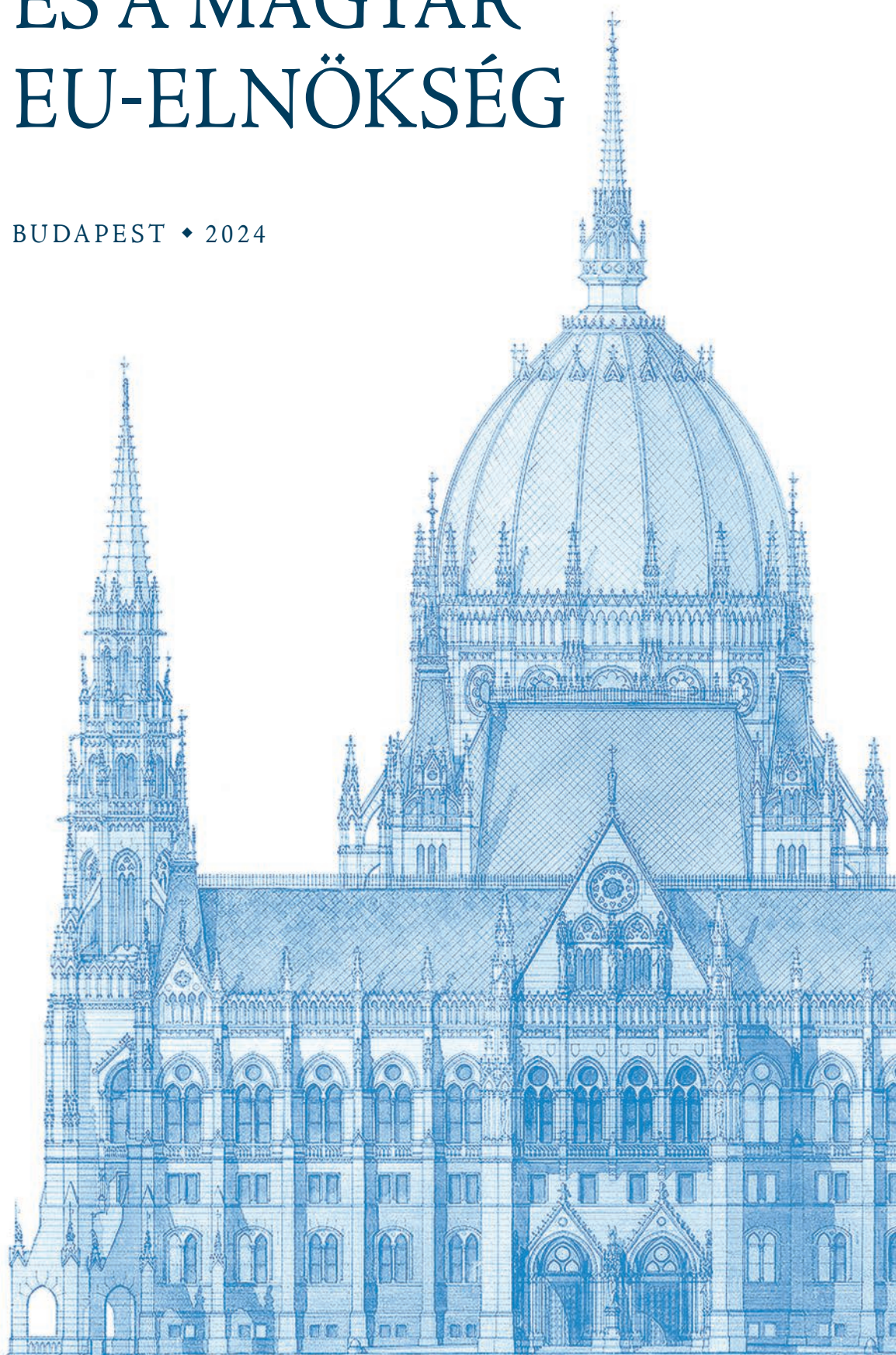

PARLAMENTI
EGYÜTTMŰKÖDÉS

AZ ORSZÁGGYŰLÉS ÉS A MAGYAR EU-ELNÖKSÉG

BUDAPEST ♦ 2024

A kötet felelős szerkesztője ♦ Sárdi Péter

Szerkesztők ♦ *Holle Alexandra, Kelemen Ida, Kovács Krisztián, Rostási-Szabó Zsuzsanna*

Szerzők ♦ *B. Müller Tamás, Bereczky István, Csorba György, Holle Alexandra, Horváth Irén, Kardos Krisztina, Kovács Agneta Patrícia, Léphaft Áron, Mátis Kornél, Vajda Adrienn, Vékás Domokos*

Közreműködők ♦ *Hagymásy Tünde, Perjési Vera*

Infografikai tanácsadás ♦ *Zsubori Ervin*

Magyar nyelvi lektor, korrektor ♦ *Horváth Bence*

Fotó ♦ *Pólya-Pető Dávid*

Kiadványterv ♦ *Környei Anikó*

Műszaki szerkesztő ♦ *Fodor Gábor*

A kiadvány koordinátora ♦ *Pelyach István*

A kiadvány zárásának időpontja: 2024. május 31.

ORSZÁGGYŰLÉS

© Szerzők, 2024

© Országgyűlés Hivatala, 2024

Felelős kiadó ♦ *Such György*, az Országgyűlés Hivatalának főigazgatója

A kiadvány az Európai Unió Tanácsának magyar elnökségéhez kapcsolódóan, a parlamenti együttműködés keretében megvalósuló parlamentközi eseményekhez készült.

Minden jog fenntartva. Bármilyen másoláshoz, sokszorosításhoz, illetve adatfeldolgozó rendszerben való tároláshoz a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulása szükséges.

ISBN 978-615-6704-05-4

ISBN 978-615-6704-06-1 (pdf)

Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., Debrecen

Felelős vezető ♦ *György Géza* vezérigazgató

TARTALOM

◆ ELNÖKI ELŐSZÓ	5
◆ AZ ORSZÁGGYŰLÉS	7
◆ ORSZÁGGYŰLÉSI BIZOTTSÁGOK	8
◆ A PARLAMENTI ESEMÉNYEKHEZ KAPCSOLÓDÓ SZAKPOLITIKAI TERÜLETEK	
◆ Rövidítések jegyzéke	13
◆ Versenyképesség	14
◆ Demográfia	16
◆ Bővítési folyamat	18
◆ Illegális migráció	20
◆ Védelempolitika	22
◆ Kohéziós politika	24
◆ Uniós költségvetés és helyreállítási eszköz	26
◆ Kulturális örökség és sokszínűség	28
◆ FORRÁSOK	30
◆ FOGALOMTÁR	33

ELNÖKI ELŐSZÓ

Magyarország 2024. július 1. és december 31. között – 2011 első fél éve után immár másodjára – látja el az Európai Unió Tanácsa elnökségének megtrisztelő feladatát. A 2024. évnél különös jelentősége van, hiszen 20. évfordulóját ünnepeljük Magyarország és további kilenc ország uniós csatlakozásának. Az önkéntes szövetségre lépett, szuverén és egyenrangú tagállamokból álló EU szempontjából 2024 azért is meghatározó, mert ez az uniós intézményi ciklusváltás éve is. A magyar elnökség számára döntő fontosságú a következő uniós jogalkotási ciklusra való átmenet zavartalan levezénylése, az uniós intézmények közötti egyensúly fenntartása a Szerződésekkel összhangban, a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartásával, valamint a nemzeti parlamentek uniós döntéshozatalban betöltött szerepének erősítésével. Magyarország tisztességes közvetítőként, az összes tagállam érdekét szem előtt tartva kíván eljárni az uniós elnökség tisztségében.

A magyar EU-elnökség alatt az Országgyűlés kiemelt figyelmet fordít a parlamentközi együttműködés megerősítésére, amelynek meghatározó színterei az EU-elnökségi parlamenti események. Az Országgyűlés célja összességében továbbra is az, hogy a népszuverenitás letéteményeseiként a nemzeti parlamentek nagyobb szerepet kapjanak az uniós politikák befolyásolásában.

A magyar EU-elnökséghez kapcsolódóan 2024-ben hat parlamentközi eseményt szervezünk: ötnek az Országház ad otthont, egy pedig Brüsszelben fog lezajlani. Az események sorát a szokások szerint az Európai Unió parlamentjei uniós ügyekkel foglalkozó bizottságainak konferenciája, a COSAC elnökeinek találkozója nyitja meg. A következő budapesti esemény a közös kül- és biztonságpolitika, illetve a közös biztonság- és védelempolitika parlamenti ellenőrzéséért felelős parlamentközi konferencia lesz. Ezt követi majd az Európai Unión belüli stabilitásról, gazdasági koordinációról és kormányzásról szóló parlamentközi konferencia, továbbá a COSAC LXXII. plenáris találkozója. Brüsszelben kerül sor az Europol Közös Parlamenti Ellenőrző Csoport ülésére az Európai Parlamenttel társszervezésben. A 2024. évi eseményeink sorát a kulturális örökség és a nemzeti közösségek identitása témakörében szervezett konferencia zárja az Országházban.

2024 második felében a Tanácsot elnöklő ország nemzeti parlamentjeként a magyar Országgyűlés egy éven keresztül látja el az EU parlamenti elnökeinek együttműködését támogató ún. koordinációs elnökség teendőit. Ennek keretében így 2025-ben is lesz elnökségi parlamenti eseményünk: Budapesten megszervezzük az Európai Unió Parlamenti Elnökeinek Konferenciáját, amelyet az uniós parlamenti főtitkári találkozó készít elő.

A konferenciák témái a magyar EU-elnökség súlypontjához igazodva, megítélésünk szerint tükrözni fogják Európa és az Európai Unió legégetőbb kihívásait. Így többek között foglalkozunk a versenyképesség erősítésének kérdéseivel; az európai demográfiai változásokkal; a bővítési folyamat előmozdításának kihívásaival; az illegális migrációval, különös tekintettel a külső dimenzióra; az európai védelempolitikával; a kohéziós politika jövőjével, továbbá az uniós költségvetéssel és a helyreállítási eszközzel is. Külön eseményt szánunk a létünket meghatározó, kontinensünk népei és jövője szempontjából kulcsfontosságú kulturális örökség, sokszínűség és nemzeti közösségek identitása témaköreinek megvitatására.

Az Országgyűlés és a magyar EU-elnökség című infografikus kiadványunk kettős célt szolgál. Egyrészt bemutatta az Országgyűlést és annak bizottsági rendszerét, másrészt áttekintést nyújt a magyar EU-elnökség parlamenti eseményeihez kapcsolódó nyolc különböző szakpolitikai területről.

Bízom abban, hogy kiadványunk hasznos információkkal szolgál a parlamenti eszmecserekhöz, és hozzájárul a magyar Országgyűlés jobb megismeréséhez is.

Kövér László
az Országgyűlés elnöke

AZ ORSZÁGGYŰLÉS

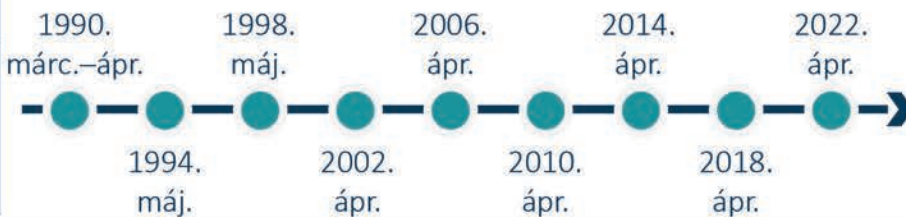

ORSZÁGGYŰLÉS

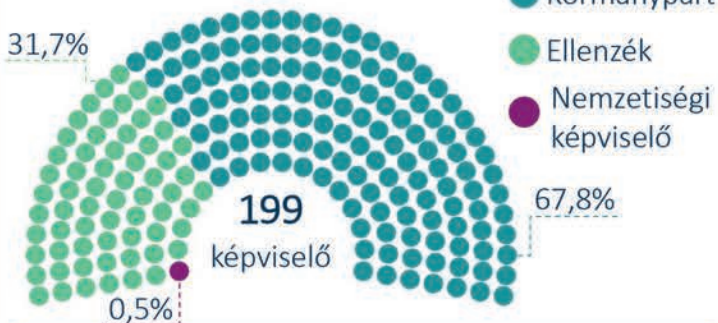

www.parlament.hu

A VÁLASZTÁSOK KRONOLÓGIÁJA A RENDSZERVÁLTÁS ÓTA

A PARLAMENT ÖSSZETÉTELE

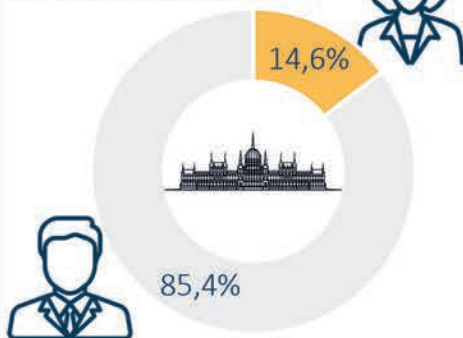

AZ EGY KÉPVISELŐRE JUTÓ LAKOSOK SZÁMA

48 240 fő

A NŐI ÉS FÉRFI KÉPVISELŐK ARÁNYA

A KÉPVISELŐK ÁTLAGÉLETKORA

54

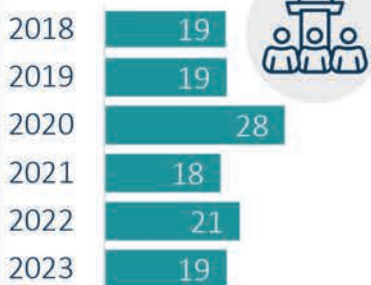
A NEMZETISÉGEK KÉPVISELETE

A KÉPVISELŐCSOPORTOK SZÁMA

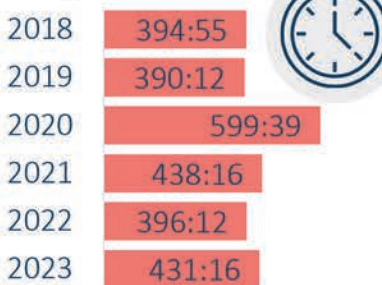
A PLENÁRIS ÜLÉSEK SZÁMA

AZ ÜLÉSNAPOK SZÁMA

ÜLÉSIDŐ

AZ ELFOGADOTT TÖRVÉNYEK SZÁMA

Az egy képviselőre jutó lakosok számát a Központi Statisztikai Hivatal által közölt, 2023. január 1-i népességszám alapján számoltuk ki.

A további ábrák a 2023. december 31-i állapotot tükrözik. A plenáris ülések és ülésnapok számára, az ülésidőre, valamint az elfogadott törvények számára vonatkozó ábrákon a választási években (2018, 2022) az alakuló ülés előtti és utáni adatot összevontan közöljük.

ORSZÁGGYŰLÉSI BIZOTTSÁGOK

Kormánypárti képviselő

Kormánypárti elnök

Ellenzéki képviselő

Ellenzéki elnök

Nemzetiségi képviselő

ÁLLANDÓ BIZOTTSÁGOK

GAZDASÁGI BIZOTTSÁG

gazdaságfejlesztés

18 fő

fogyasztóvédelem közbeszerzés

informatika energetika

lakáspolitikai építésügy

pénzügyi szabályozás számvetőségi ügyek

közlekedés turizmus

regionális fejlesztéssel összefüggő európai uniós támogatások

KULTURÁLIS BIZOTTSÁG

nevelés oktatás

18 fő

kultúra sport

kulturális és oktatási célú európai uniós támogatások

KÖLTSÉGVETÉSI BIZOTTSÁG

központi költségvetés

16 fő

államháztartás alrendszerei

önkormányzatok költségvetése

NÉPJÓLÉTI BIZOTTSÁG

egészségügy

15 fő

szociális és családpolitika

fiatalok életkedése időügy

szociális és egészségügyi céllal összefüggő európai uniós támogatások

MEZŐGAZDASÁGI BIZOTTSÁG

mezőgazdaság

12 fő

vízgazdálkodás

élelmiszerbiztonság

európai uniós agrártámogatások

IGAZSÁGÜGYI BIZOTTSÁG

alkotmányügy

12 fő

emberi jogok vallásügy

civil ügyek

közigazgatás önkormányzatok

hárszabályi rendelkezések értelmezése

KÜLÜGYI BIZOTTSÁG

külpolitikai stratégia

12 fő

nemzetközi kapcsolatok

külképviseletek

EURÓPAI ÜGYEK BIZOTTSÁGA

európai uniós intézményrendszer

9 fő

európai uniós jog

szubszidiaritás vizsgálata

európai uniós alapok

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS BIZOTTSÁGA

fenntartható fejlődés

9 fő

klimapolitika

természeti erőforrások

környezet-egészségügy

környezetvédelmi célú európai uniós támogatások

VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG

vállalkozásszabályozás

9 fő

vállalkozásfejlesztés

munkahelyteremtés

munkahelyvédelem

munkahelyteremtéssel összefüggő európai uniós támogatások

HONVÉDELMI ÉS RENDÉSZETI BIZOTTSÁG

honvédelem

9 fő

rendészet

NEMZETI ÖSSZETARTOZÁS BIZOTTSÁGA

nemzetpolitika

9 fő

külhoni magyar közösségek

MENTELMI BIZOTTSÁG

mandátumvizsgálat

6 fő

mentelmi, összeférhetlenségi és fegyelmi ügyek

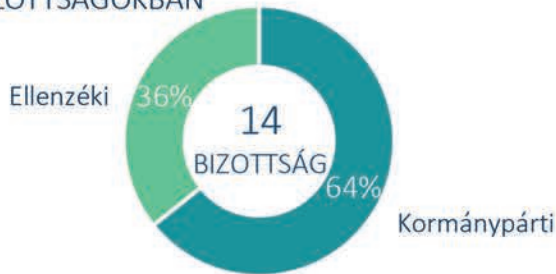
NEMZETBIZTONSÁGI BIZOTTSÁG

nemzetbiztonsági ügyek

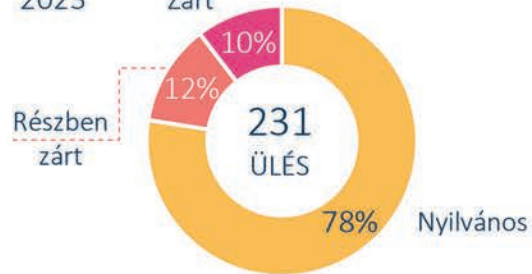
6 fő

KORMÁNPÁRTI ÉS ELLENZÉKI BIZOTTSÁGI ELNÖKÖK ARÁNYA AZ ÁLLANDÓ BIZOTTSÁGOKBAN

AZ ÁLLANDÓ BIZOTTSÁGOK NYILVÁNOS, RÉSZBEN ZÁRT ÉS ZÁRT ÜLÉSEINEK SZÁMA, 2023

TÖRVÉNYALKOTÁSI BIZOTTSÁG

Az Országgyűlés legnagyobb bizottsága; elnöke az Országgyűlés törvényalkotásért felelős alelnöke.

42 fő

Kiemelt feladata, hogy – a bizottsági módosító javaslatokat is megtárgyalva – gondoskodjon a törvényjavaslatok koherenciájáról,

a jogalkotás szakmai követelményeinek érvényesüléséről,

és az Alaptörvénynek való megfelelésről.

MAGYARORSZÁGI NEMZETISÉGEK BIZOTTSÁGA

Tagjai a nemzetiségi listáról mandátumot szerző képviselők, valamint a nemzetiségi szószólók.

A Magyarországon honos 13 nemzetiség – a nemzetiségi választási listáikra leadott szavazatok számától függően – 1–1 képviselő vagy szószóló útján vesz részt az Országgyűlés és a bizottság munkájában.

12 fő

A Magyarországon élő nemzetiségek érdekeit, jogait képviseli az Országgyűlésben.

JELENLEGI TAGOK:

1 nemzetiségi képviselő (német) – elnök

11 nemzetiségi szószóló: bolgár, görög, horvát, lengyel, örmény, román, ruszin, szerb, szlovák, szlovén, ukrán

A roma nemzetiség a 2022. évi választásokon nem állított nemzetiségi listát, így nincs közvetlen képviselete a bizottságban.

A PARLAMENTI
ESEMÉNYEKHEZ KAPCSOLÓDÓ
SZAKPOLITIKAI TERÜLETEK

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

EU-TAGÁLLAMOK

(BE)	Belgium
(BG)	Bulgária
(CZ)	Csehország
(DK)	Dánia
(DE)	Németország
(EE)	Észtország
(IE)	Írország
(EL)	Görögország
(ES)	Spanyolország
(FR)	Franciaország
(HR)	Horvátország
(IT)	Olaszország
(CY)	Ciprus
(LV)	Lettország
(LT)	Litvánia
(LU)	Luxemburg
(HU)	Magyarország
(MT)	Málta
(NL)	Hollandia
(AT)	Ausztria
(PL)	Lengyelország
(PT)	Portugália
(RO)	Románia
(SI)	Szlovénia
(SK)	Szlovákia
(FI)	Finnország
(SE)	Svédország

HARMADIK ORSZÁGOK

(AF)	Afganisztán
(AL)	Albánia
(BA)	Bosznia-Hercegovina
(BD)	Banglades
(BF)	Burkina Faso
(CI)	Elefántcsontpart
(CM)	Kamerun
(CN)	Kína
(ER)	Eritrea
(GE)	Georgia
(GN)	Guinea
(IQ)	Irak
(MA)	Marokkó
(MD)	Moldova
(ME)	Montenegró
(MK)	Észak-Macedónia
(MR)	Mauritánia
(NG)	Nigéria
(RS)	Szerbia
(RU)	Oroszország
(SN)	Szenegál
(SY)	Szíria
(TD)	Csád
(TN)	Tunézia
(TR)	Törökország
(UA)	Ukrajna
(US)	Amerikai Egyesült Államok
(XK)	Koszovó [▲]

▲ Ez a megnevezés a kiadvány egyik előfordulásánál sem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (1999) sz. ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

AZ EURÓPAI UNIÓ MISSZIÓTÍPUSAI

EUAM	Az EU tanácsadó missziója	EUMPM	Az EU katonai partnerségi missziója
EUBAM	Az EU határigazgatást segítő missziója	EUNAVFOR	Az EU által vezetett tengeri erők
EUCAP	Az EU kapacitást építő missziója	EUPM	Az EU partnerségi missziója
EUFOR	Az EU által vezetett erők	EUPOL	Az EU palesztin területeken folytatott rendőri missziója
EUM	EU-misszió	COPPS	Az EU biztonsági és védelmi kezdeményezése a Guineai-öböl nyugat-afrikai országainak támogatása érdekében
EUMAM	Az EU katonai segítségnyújtási missziója	EU SDI	
EUMM	Az EU megfigyelő missziója	GOG	
		EUTM	Az EU katonai kiképző missziója

VERSENYKÉPESSÉG

A VILÁG TÍZ LEGVERSENYKÉPESEBB GAZDASÁGA, 2023

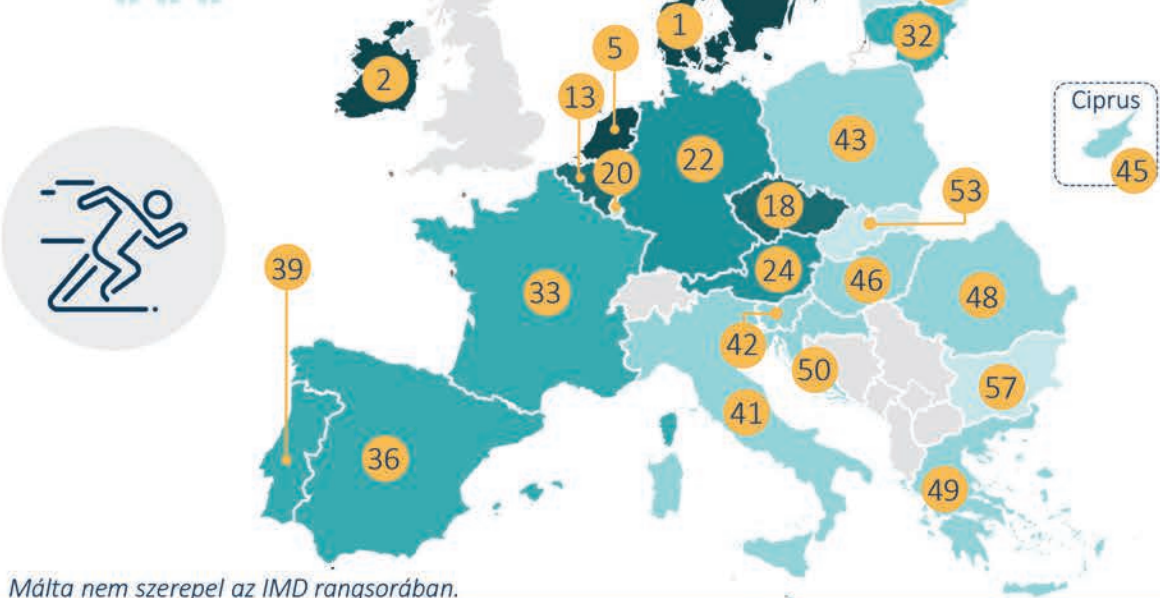
Az IMD rangsora alapján

Az IMD 64 gazdaságot rangsorol.

AZ EU-TAGÁLLAMOK HELYEZÉSEI AZ IMD VERSENYKÉPESSÉGI RANGSORÁBAN, 2023

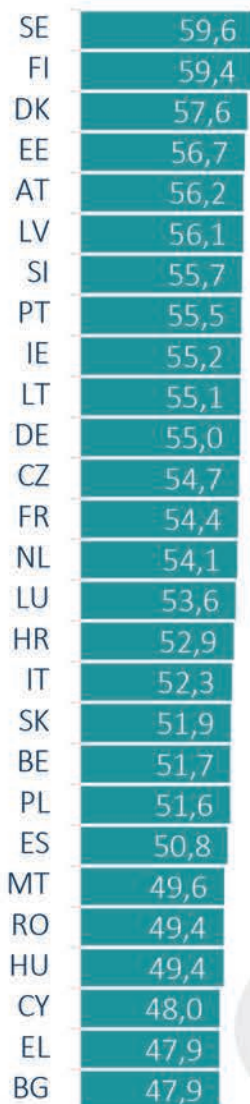
Helyezés Az adott kategóriába tartozó EU-tagállamok száma

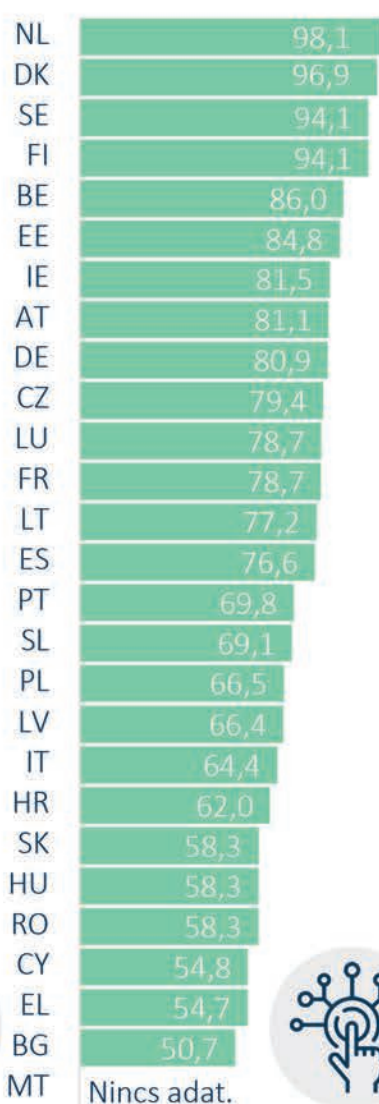
Málta nem szerepel az IMD rangsorában.

AZ EU TAGÁLLAMAI A TOVÁBBI VERSENYKÉPESSÉGI RANGSOROKBAN, 2023

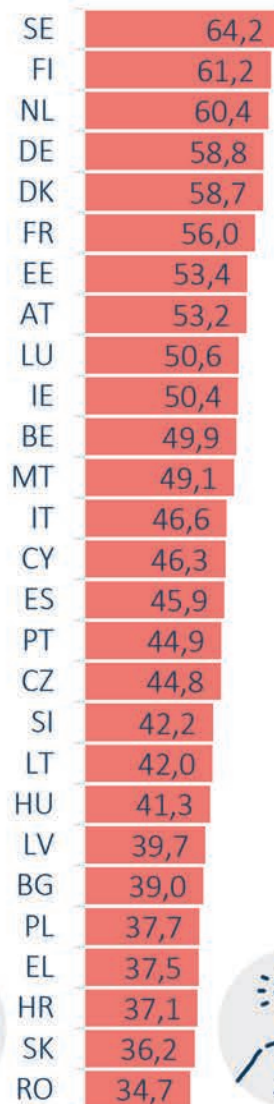
FENNTARTHATÓ VERSENYKÉPESSÉG
A Global Sustainable Competitiveness
Index pontszáma

DIGITÁLIS VERSENYKÉPESSÉG
Az IMD World Digital Competitiveness
Ranking pontszáma

INNOVÁCIÓS VERSENYKÉPESSÉG
A Global Innovation Index
pontszáma

GLOBÁLISAN AZ ADOTT RANGSORBAN A LEGJOBB HELYEZÉSEKET ELÉRŐ ORSZÁGOK, 2023

- 4 Svájc
- 5 Norvégia

- 4 Dánia
- 5 Svájc

- 4 Egyesült Királyság
- 5 Szingapúr

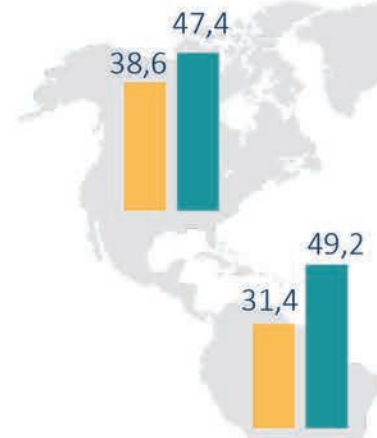
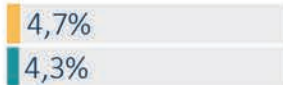
DEMOGRÁFIA

A VILÁG NÉPESSÉGE RÉGIÓK SZERINT

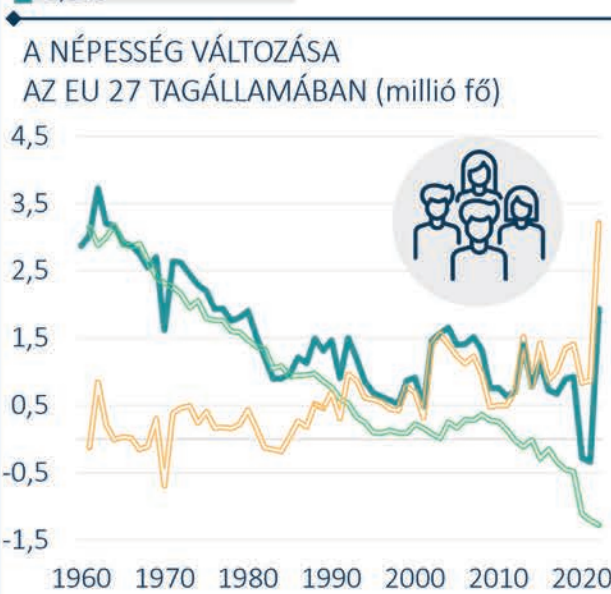
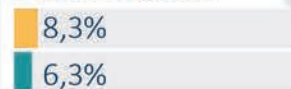
2024-ben **8,1** milliárd fő
 2100-ban **10,4** milliárd fő

A régió globális 2024 2100
 népelemsúlya %
 Medián életkor év
 2024 2100

Észak-Amerika

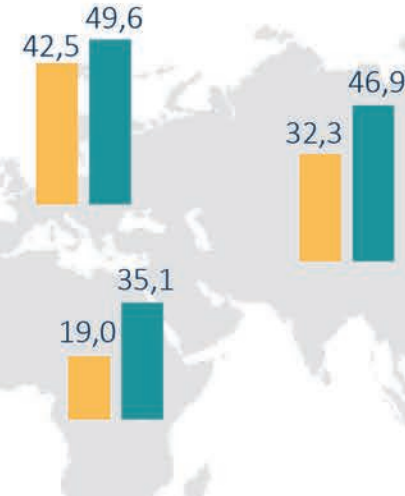
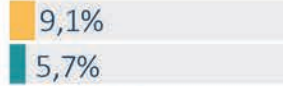

Latin-Amerika és a Karib-szigetek

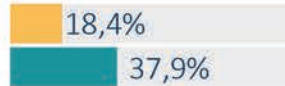

— Tényleges szaporodás (+), fogyás (-)
 — Természetes szaporodás (+), fogyás (-)
 — Migrációs egyenleg

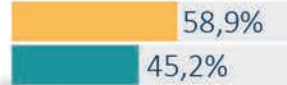
Európa

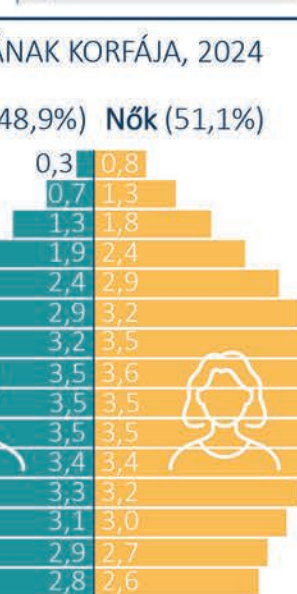
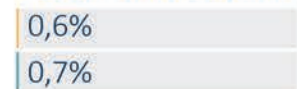
Afrika

Ázsia

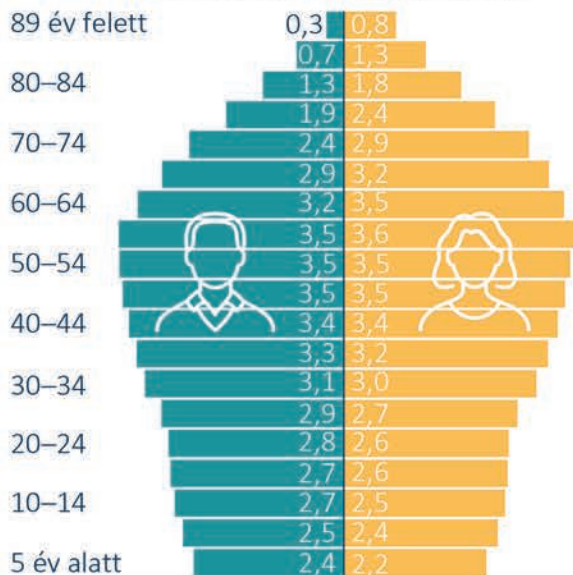
Ausztrália és Óceánia

A NÉPESSÉG VÁLTOZÁSA AZ EU 27 TAGÁLLAMÁBAN (millió fő)

AZ EU LAKOSSÁGÁNAK KORFÁJA, 2024

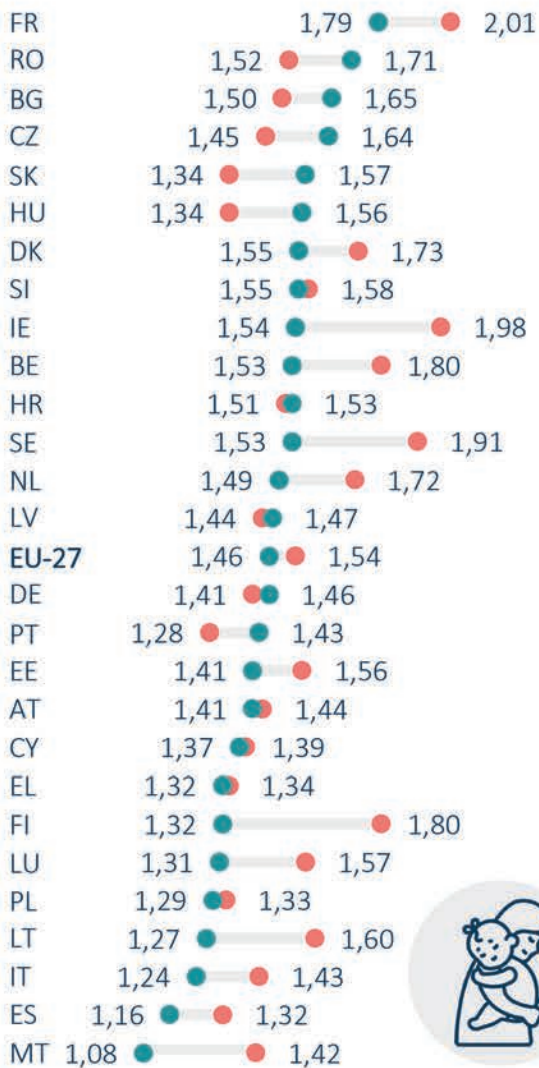
Százalék
 Férfiak (48,9%) Nők (51,1%)

TELJES TERMÉKENYSÉGI

ARÁNYSZÁM (fő)

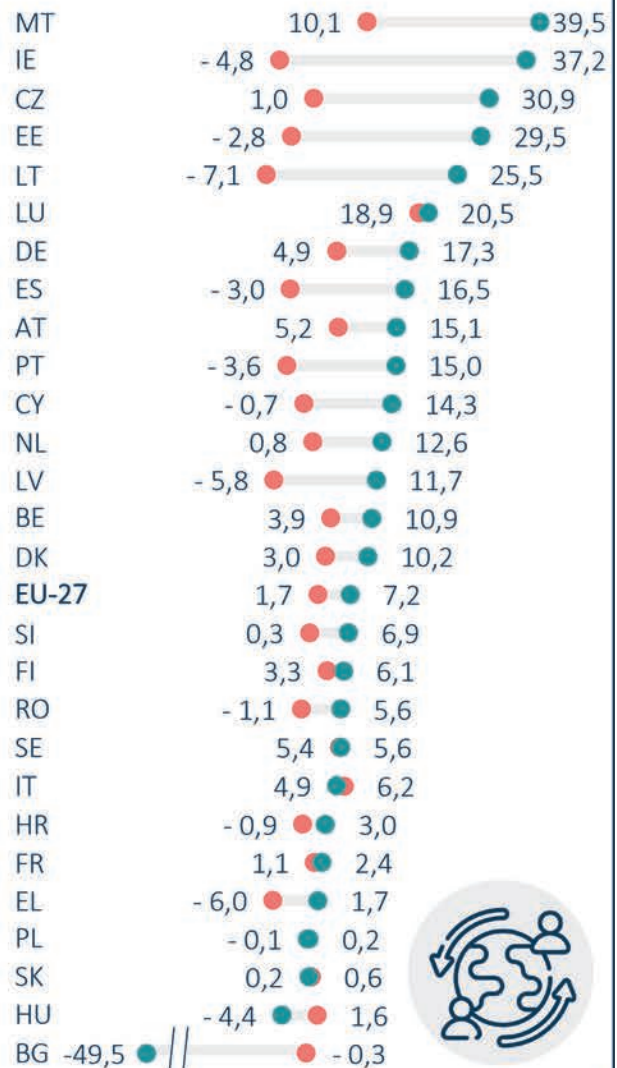
● 2012 ● 2022

MIGRÁCIÓS EGYENLEG (ezer lakosra

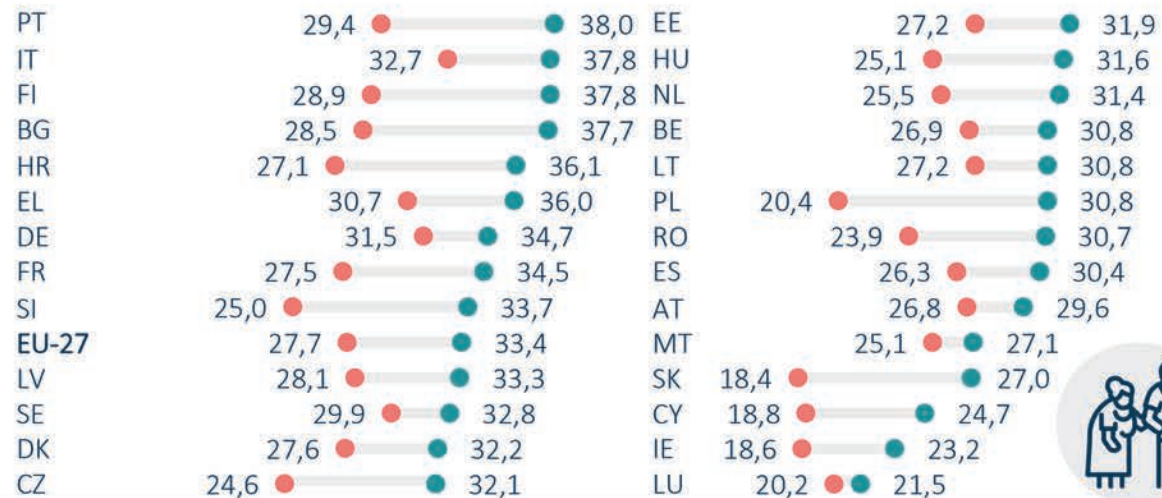
vetítve, fő)

● 2012 ● 2022

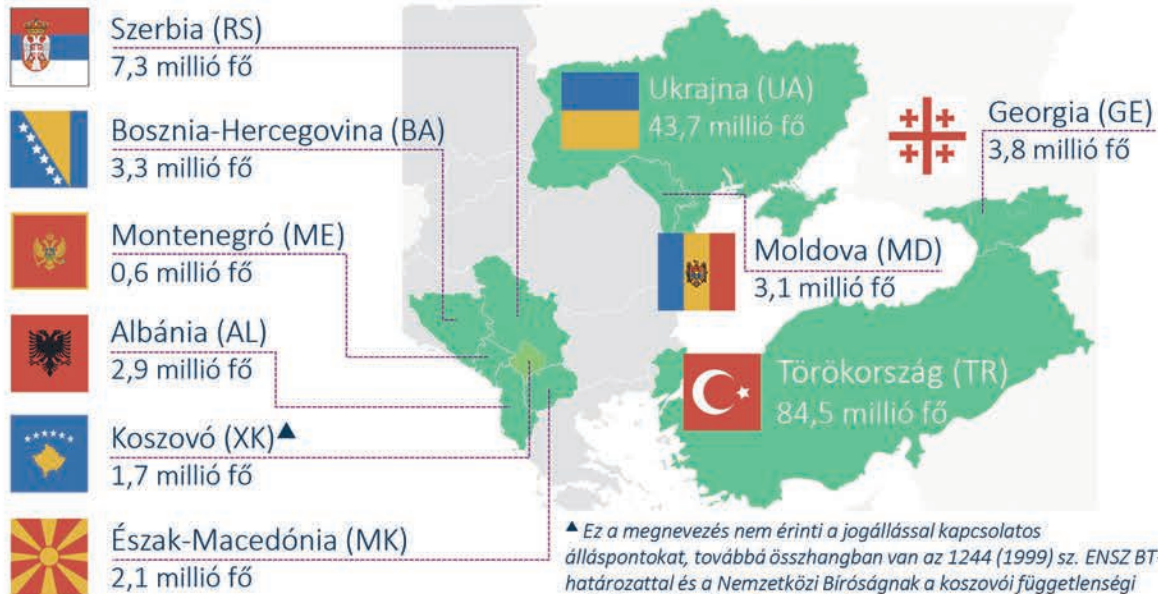
IDŐSKORI ELTARTOTTSÁGI RÁTA (százalék)

● 2013 ● 2023

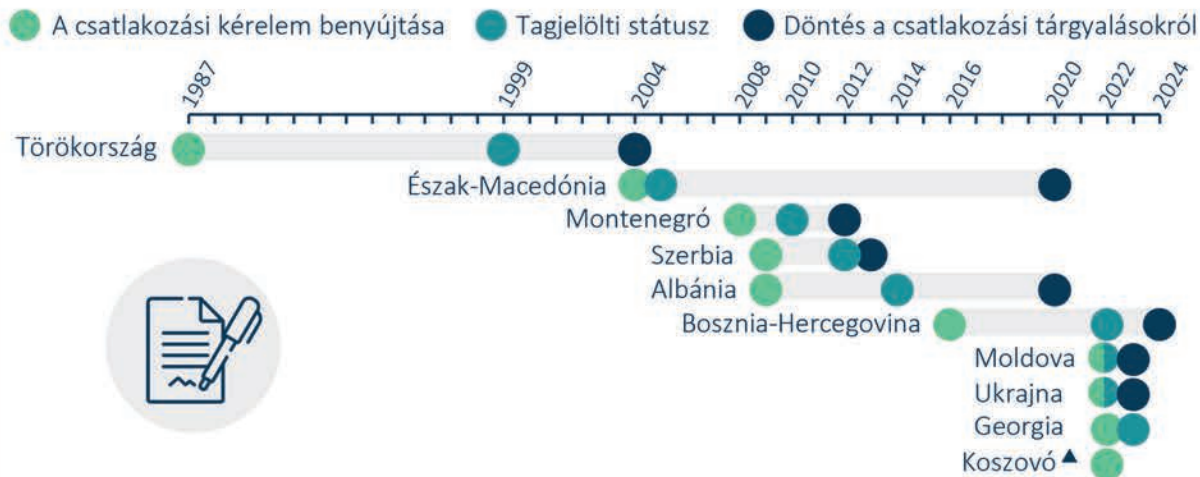

BŐVÍTÉSI FOLYAMAT

A TAGJELÖLT ÉS POTENCIÁLIS TAGJELÖLT ORSZÁGOK NÉPESSÉGE, 2021. JANUÁR 1.

A CSATLAKOZÁSI FOLYAMAT KRONOLÓGIÁJA

ELŐCSATLAKOZÁSI TÁMOGATÁSI ESZKÖZ (IPA III) JAVASOLT ELOSZTÁSA PRIORITÁSOK SZERINT, 2021–2027

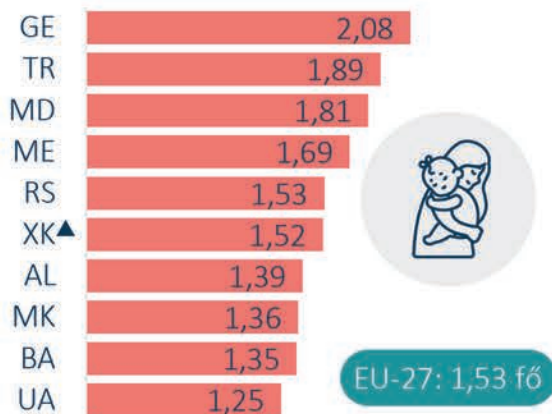
14 162 MILLIÓ EURÓ

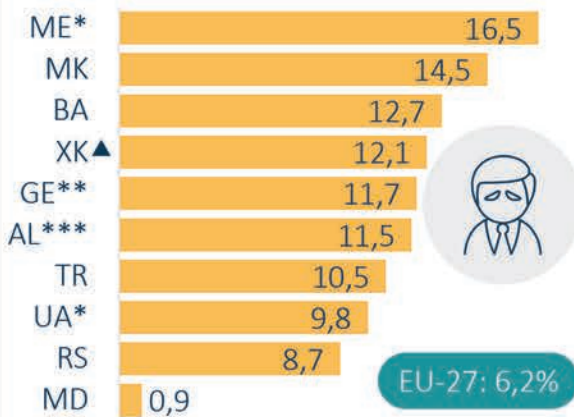
AZ IPA III-BÓL AZ ORSZÁGOKHOZ ALLOKÁLT ÖSSZEGET MEGOSZLÁSA, 2021–2023

TELJES TERMÉKENYSÉGI ARÁNYSZÁM, 2021
Fő

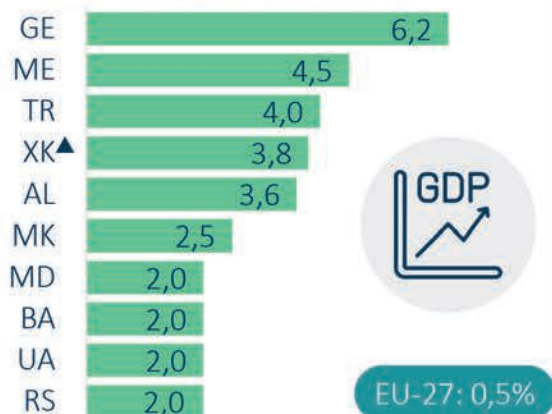

MUNKANÉLKÜLISÉGI RÁTA, 15 ÉVES ÉS
IDŐSEBB NÉPESSÉG, 2022 (százalék)

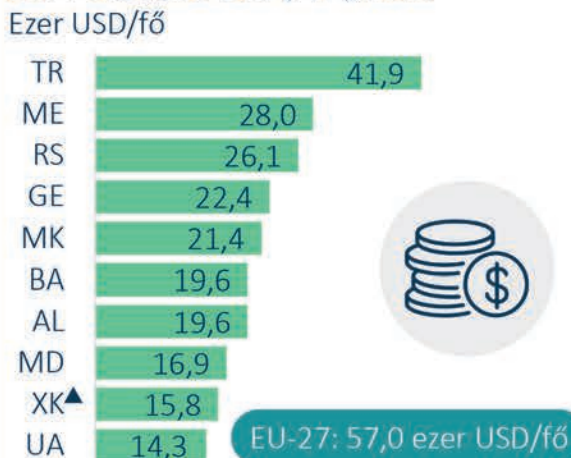
*ME, UA: 2021; **GE: 2020; ***AL: 2019

A GDP VOLUMENVÁLTOZÁSA AZ ELŐZŐ
ÉVHEZ KÉPEST, 2023* (százalék)

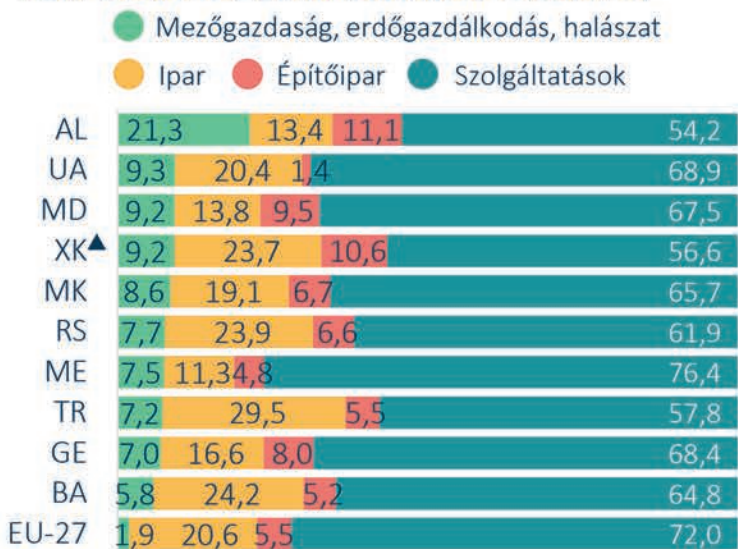
*becsült adat

EGY FŐRE JUTÓ GDP (PPP), 2023*

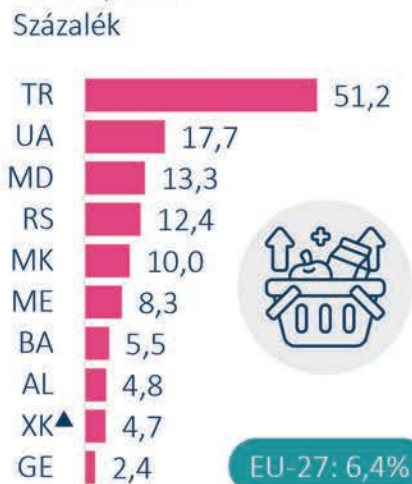

*becsült adat

A BRUTTÓ HOZZÁADOTT ÉRTÉK MEGOSZLÁSA
NEMZETGAZDASÁGI ÁGANKÉNT, 2022 (százalék)

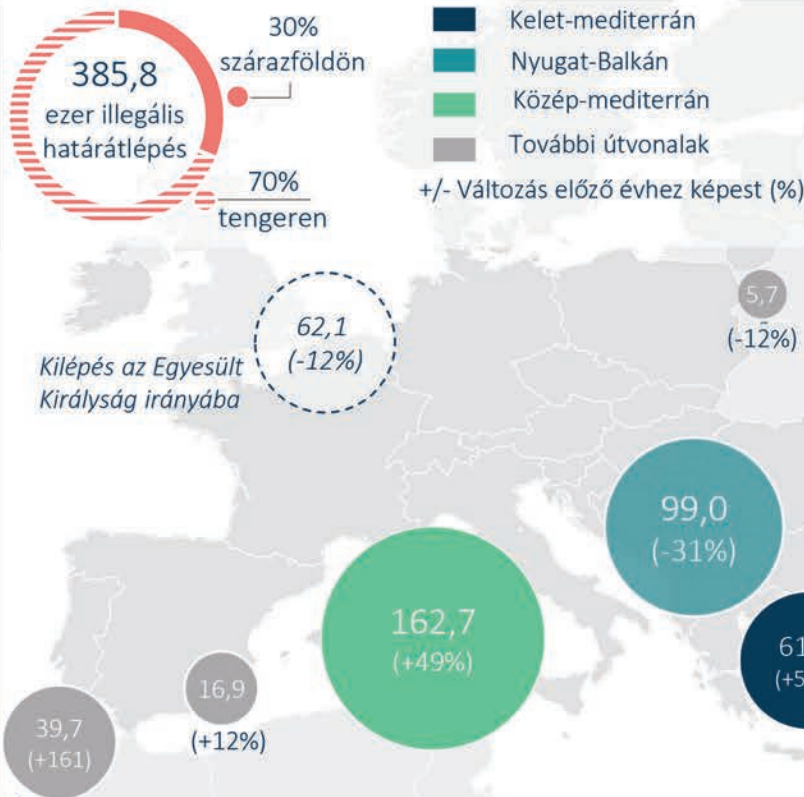
A FOGYASZTÓIÁR-INDEX
VÁLTOZÁSA AZ ELŐZŐ ÉVHEZ
KÉPEST, 2023*

*becsült adat

ILLEGÁLIS MIGRÁCIÓ

ILLEGÁLIS HATÁRÁTLÉPÉSEK SZÁMA AZ EU KÜLSŐ HATÁRAIN, FŐBB ÚTVONALAK SZERINT, 2023 (ezer db)

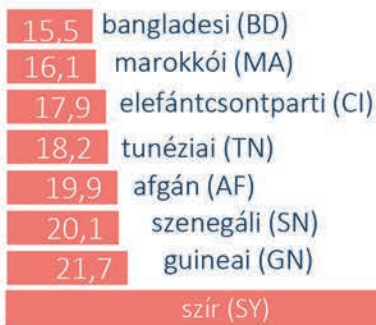
Illegális határátlépések, 2014–2023 (ezer db)

Illegális határátlépések útvonalanként, 2014–2023

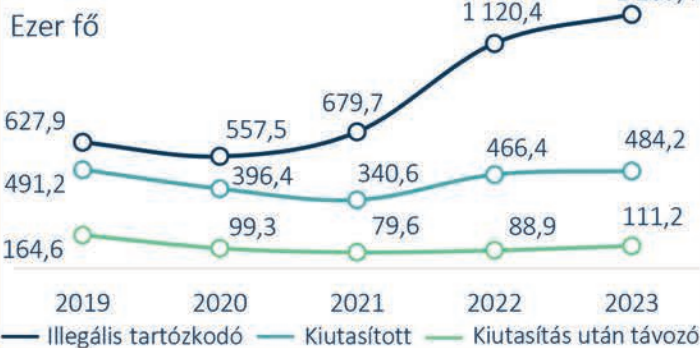
ILLEGÁLIS HATÁRÁTLÉPÉSEK AZ EU KÜLSŐ HATÁRAIN, ÁLLAMPOLGÁRSÁG SZERINT, 2023 (ezer darab; 15 ezer felett)

Főbb állampolgárság szerint, 2014–2023 (ezer darab)

ILLEGÁLIS TARTÓZKODÁS AZ EURÓPAI UNIÓBAN, 2019–2023

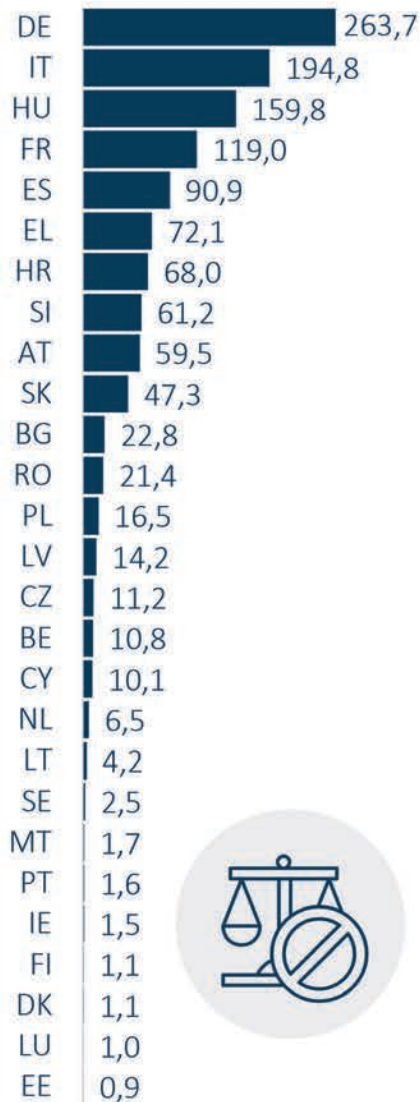

ILLEGÁLIS TARTÓZKODÓK AZ EU-BAN ÁLLAMPOLGÁRSÁG SZERINT, 2023

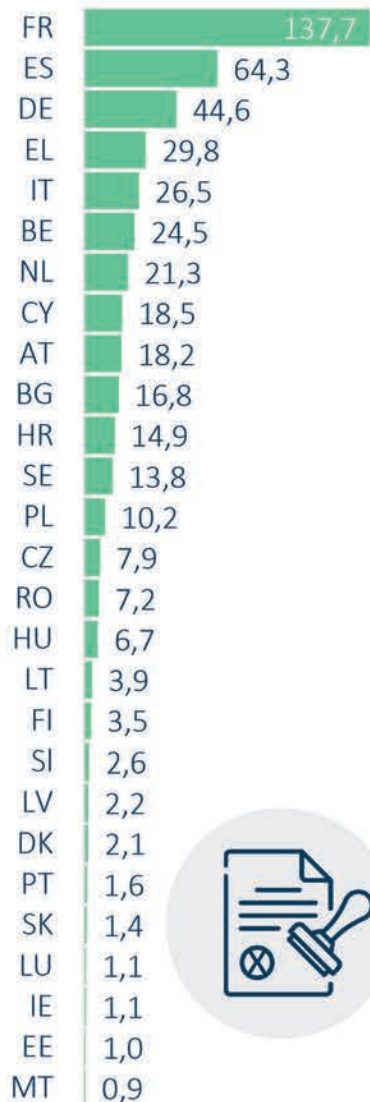
ILLEGÁLIS TARTÓZKODÓK SZÁMA, 2023

Ezer fő

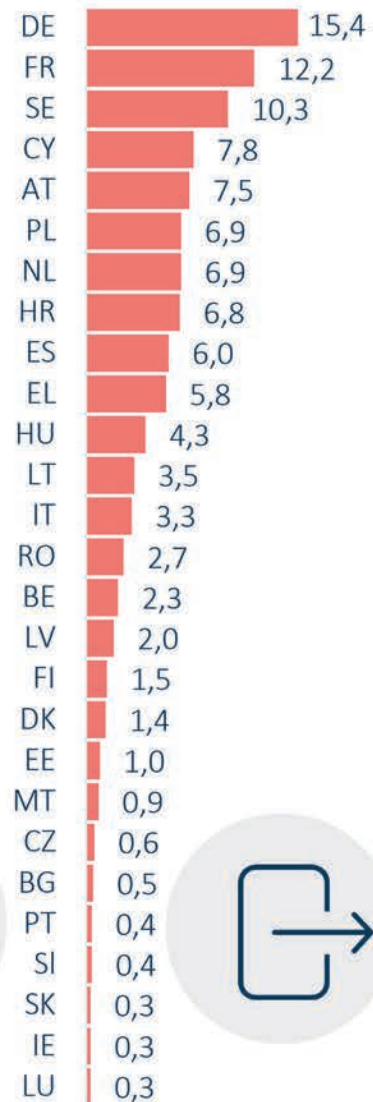

KIUTASÍTOTTAK SZÁMA, 2023

Ezer fő

KIUTASÍTÁS UTÁN TÁVOZÓK SZÁMA, 2023 (ezer fő)

AZ EU-BA ÉRKEZŐ IRREGULÁRIS MIGRÁNSOK TÖBB MINT 90%-A VESZ IGÉNYBE EMBERCEMPÉSZKET.

KÉTHARMAD RÉSZÜK NEM FELEL MEG A MENEKÜLTJOGI ELŐÍRÁSOKNAK, ÍGY VISSZA KELL KÜLDENI ŐKET.

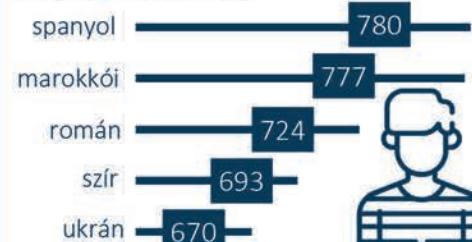
ELFOGOTT EMBERCEMPÉSZEK SZÁMA, EU-27

Ezer fő

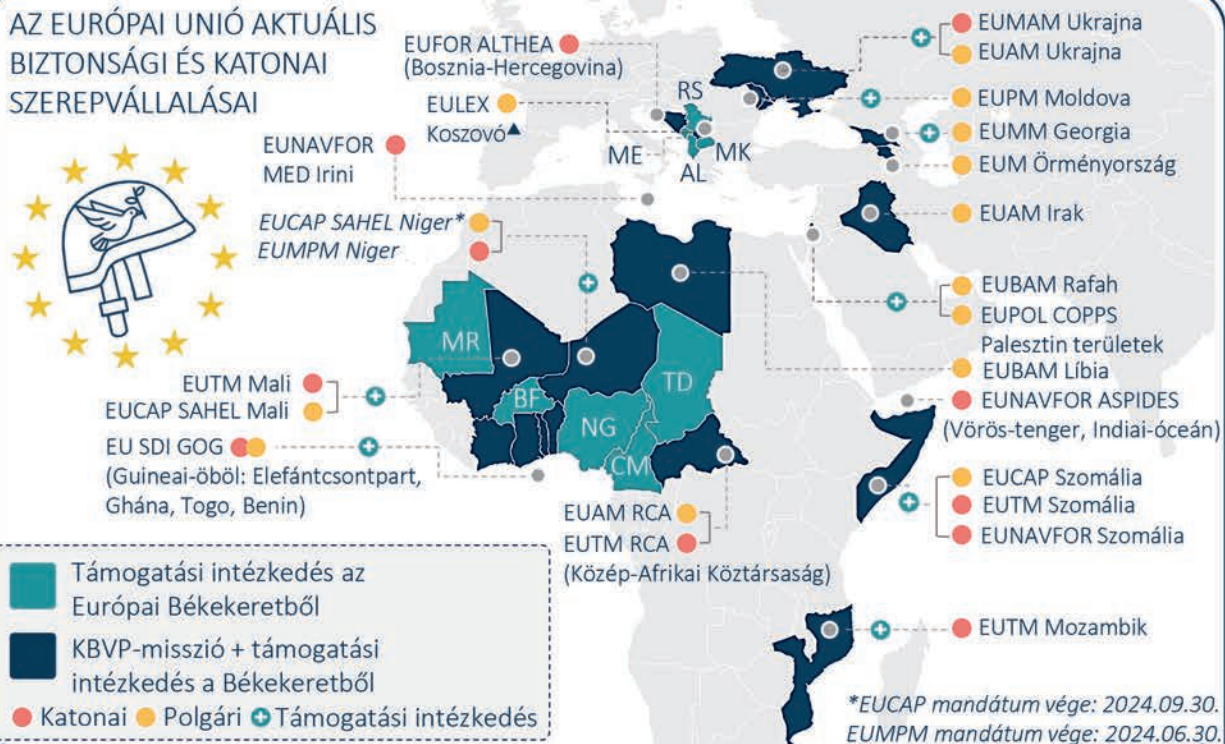
ELFOGOTT EMBERCEMPÉSZEK SZÁMA ÁLLAMPOLGÁRSÁG SZERINT, EU-27, 2022

Fő (első öt ország)

VÉDELEMPOLITIKA

AZ EURÓPAI UNIÓ AKTUÁLIS BIZTONSÁGI ÉS KATONAI SZEREPVÁLLALÁSAI

AZ EURÓPAI BÉKEKERET PÉNZÜGYI PLAFONJA ÉS MOZGÓSÍTOTT TÉTELEI, 2021–2024

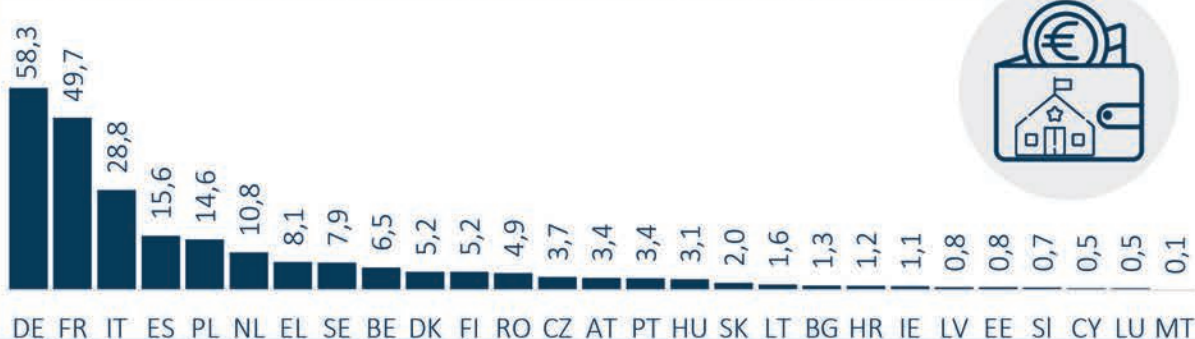
AZ EU TAGÁLLAMAINAK VÉDELMI KIADÁSAI

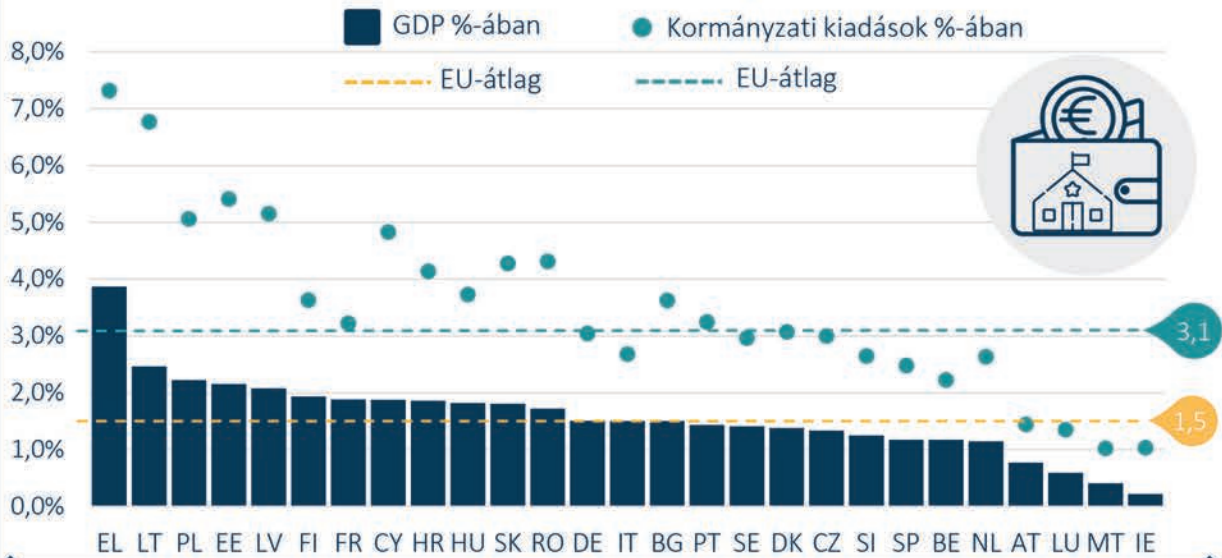
A NÉGY LEGMAGASABB VÉDELMI KIADÁS GLOBÁLIS VISZONYLATBAN, 2022 (milliárd euró)

AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMAINAK VÉDELMI KIADÁSAI, 2022 (milliárd euró)

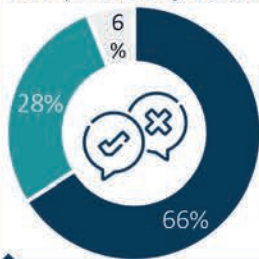

AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMAINAK VÉDELMI KIADÁSAI, 2022

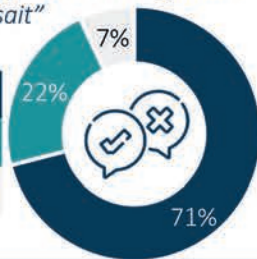

EUROBAROMETER-FELMÉRÉS, 2024 TAVASZ (EU-27)

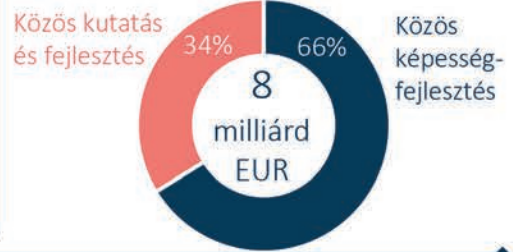
„Az EU-ban a védelemre több pénz kell fordítani”

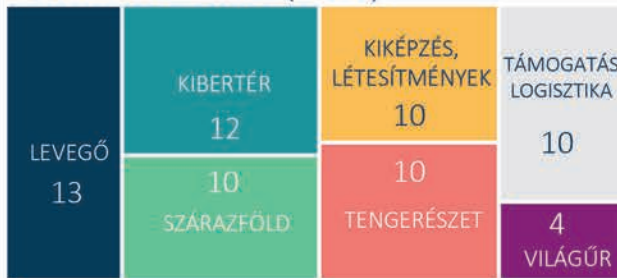
„Az EU-nak meg kell erősítenie a katonai felszerelések gyártási kapacitásait”

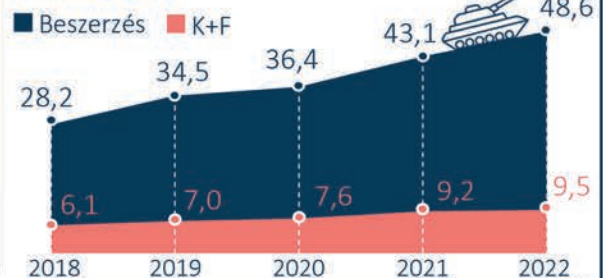
AZ EURÓPAI VÉDELMI ALAP KERETÖSSZEGE 2021–2027

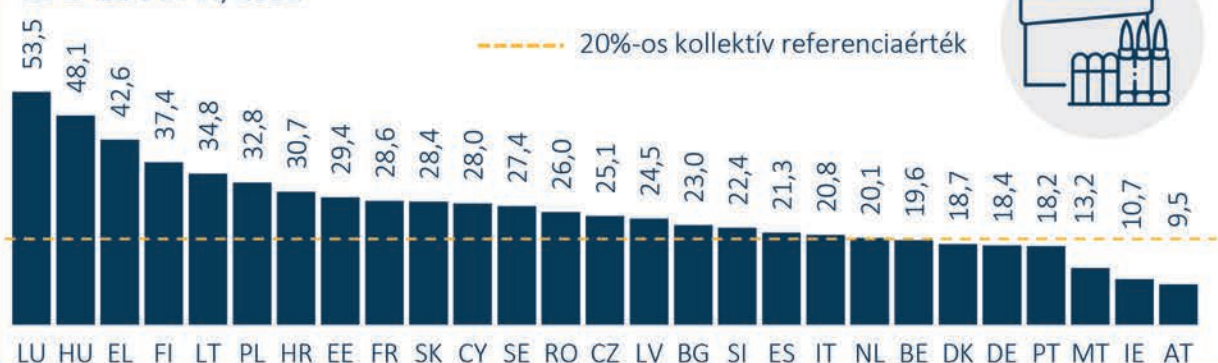
AKTUÁLIS PESCO-PROJEKTEK MŰVELETI TERÜLETEK SZERINT (darab)

VÉDELMI BERUHÁZÁSOK AZ EU-BAN, 2022

AZ EU-TAGÁLLAMOK BERUHÁZÁSI KIADÁSAI A VÉDELMI KIADÁSAIK SZÁZALÉKÁBAN, 2022

KOHÉZIÓS POLITIKA

Az Európai Unió kohéziós politikája keretében olyan beruházásokat támogat, amelyek csökkentik a regionális különbségeket és előmozdítják a hosszú távú regionális fejlődést.

AZ ERFA (EURÓPAI REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ALAP) ÉS AZ ESZA+ (EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP PLUSZ) RÉGIÓKATEGÓRIÁI (NUTS 2)

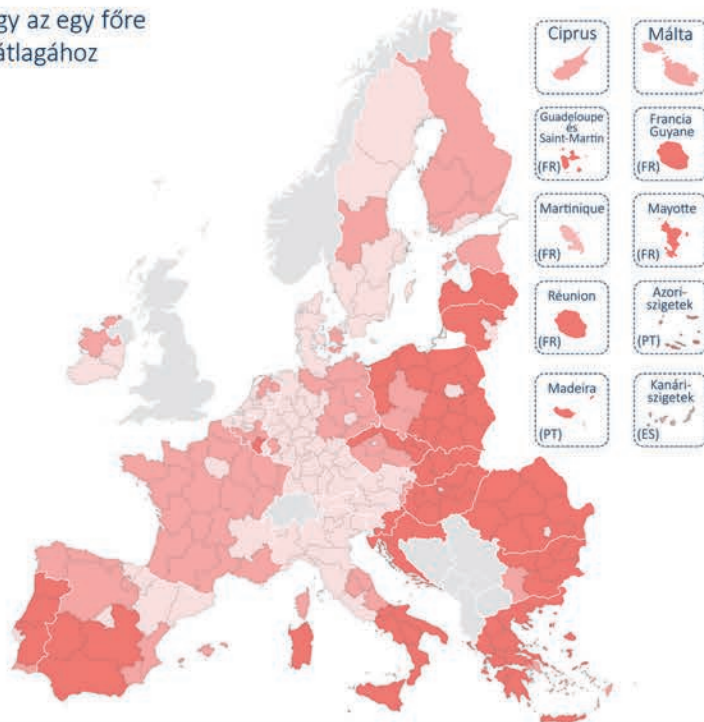
2021–2027

A régiók fejlettségi besorolása aszerint, hogy az egy főre jutó GDP (PPS) hogyan viszonyul az EU-27 átlagához

- Kevésbé fejlett régiók: < 75%
- Átmeneti régiók: 75–100%
- Fejlettebb régiók: 100% <

Egy főre jutó GDP: 2015–2016–2017. átlaga

Bár a kohéziós politika az EU minden régiójára kiterjed, a támogatások elsősorban a kevésbé fejlett régiókat célozzák meg.

A KOHÉZIÓS ALAP TAGÁLLAMI KATEGÓRIÁI

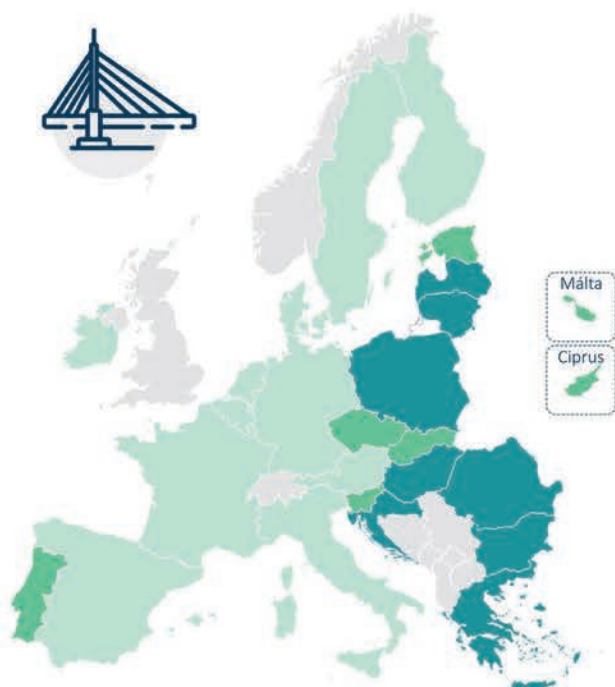
2021–2027

A tagállamok fejlettségi besorolása aszerint, hogy az egy főre jutó GNI hogyan viszonyul az EU-27 átlagához

- Kevésbé fejlett tagállamok: < 75%
- Közepesen fejlett tagállamok: 75–89%
- Magasan fejlett tagállamok: 90% ≤

Egy főre jutó GNI: 2015–2016–2017. átlaga

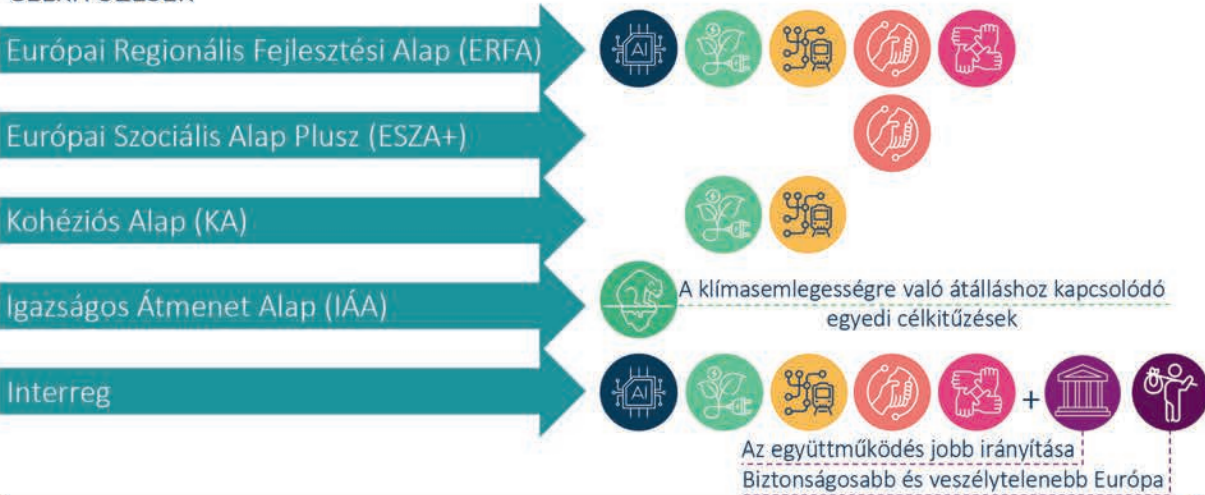

A Kohéziós Alapból a kevésbé fejlett vagy közepesen fejlett tagállamok részesülhetnek támogatásban.

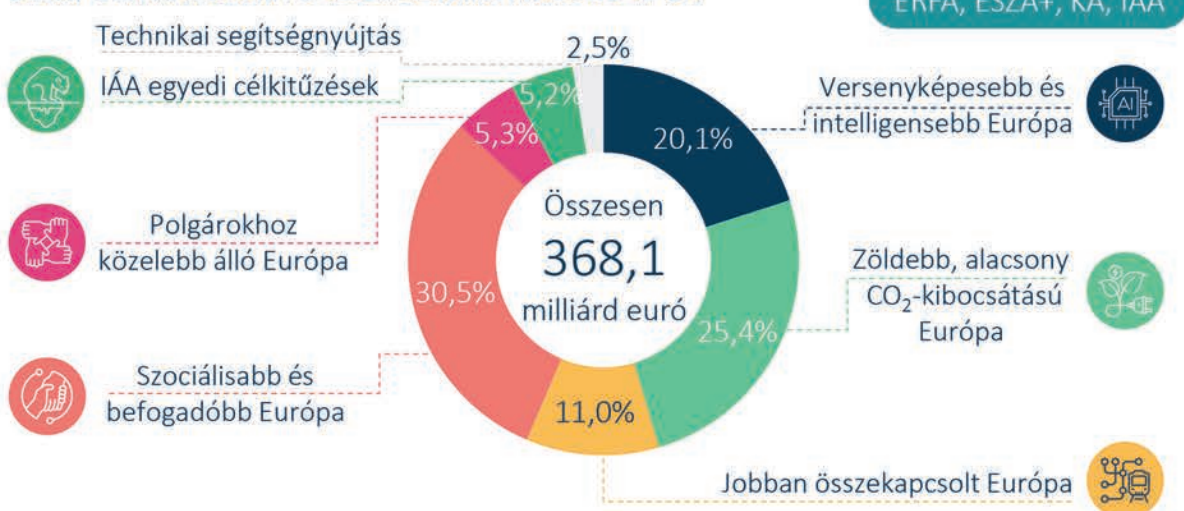
A KOHÉZIÓS POLITIKA 2021–2027-ES IDŐSZAKRA SZÓLÓ SZAKPOLITIKAI CÉLKITŰZÉSEI

A KOHÉZIÓS POLITIKA PÉNZÜGYI ALAPJAI ÉS A FINANSZÍROZOTT SZAKPOLITIKAI CÉLKITŰZÉSEK

A 2021–2027 KOHÉZIÓS POLITIKA ELŐIRÁNYZOTT UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSÉNEK SZAKPOLITIKAI CÉLKITŰZÉSEK SZERINTI MEGOSZLÁSA

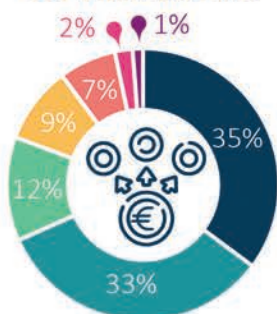
A KOHÉZIÓS POLITIKÁHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYÉB PÉNZÜGYI ALAPOK

UNIÓS KÖLTSÉGVETÉS ÉS HELYREÁLLÍTÁSI ESZKÖZ

A 2021–2027 TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET KIADÁSAI

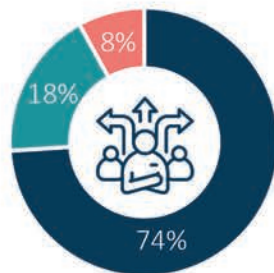
1074 milliárd euró*

- Kohézió, reziliencia, értékek
- Természeti erőforrások, környezet
- Egységes piac, innováció és digitális gazdaság
- Szomszédság és a világ
- Európai közigazgatás
- Migráció és határigazgatás
- Biztonság és védelem

*2018-as árakon

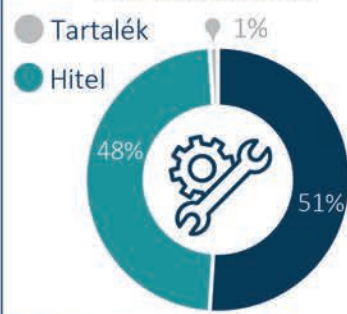
A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA ÉS SZEREPLŐI

- Megosztott irányítás: az Európai Bizottság (EB) és a tagállamok hatóságai
- Közvetlen végrehajtás: az EB, végrehajtó ügynökségei és delegációi
- Közvetett irányítás: harmadik személyek, szervezetek (pl. harmadik országok, nemzetközi szervezetek, ügynökségek, EBB, tagállami szervezetek)

AZ EU-S HELYREÁLLÍTÁSI ESZKÖZ (NGEU)

750 milliárd euró*

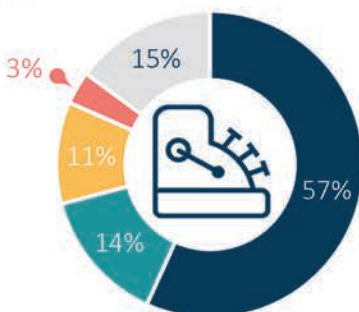

- Pénzügyi támogatási eszközök és azok megoszlása:
 - Helyreállítás és rezilienciaépítés 81,3%
 - Strukturális és kohéziós programok 12,4%
 - Zöld programok 2,6%
 - Vidéki térségek fejlesztése 2,0%
 - Kutatás és innováció 1,3%
 - Polgári védelem 0,5%

*2018-as árakon

AZ EU BEVÉTELEINEK (EZEN BELÜL SAJÁT FORRÁSAINAK) ÖSSZETÉTELE, 2022 (NGEU NÉLKÜL)

Egyéb bevételek €

Saját források:

- € GNI-alapú hozzájárulások
- € Vámok
- € Hozzáadottérték-adó alapú hozzájárulás
- € Műanyagalapú saját forrás

Tervezett új saját források:

- Importált fogyasztási cikkek karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus
- Digitális illeték
- Az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeren alapuló saját forrás
- Pénzügyi tranzakciós adó
- Vállalati szektorhoz kapcsolódó pénzügyi hozzájárulás
- Új közös társaságiadó-alap

AZ ÉVES KÖLTSÉGVETÉS ELFOGADÁSÁNAK MENETRENDJE

Az Európai Bizottság betervezi a költségvetés tervezetét.

Az EU Tanácsa elfogadja álláspontját, és előterjeszti az Európai Parlamentnek.

A Parlament jóváhagyja a tervezetet, vagy módosításokat javasol. Jóváhagyáskor a költségvetés elfogadottnak tekinthető.

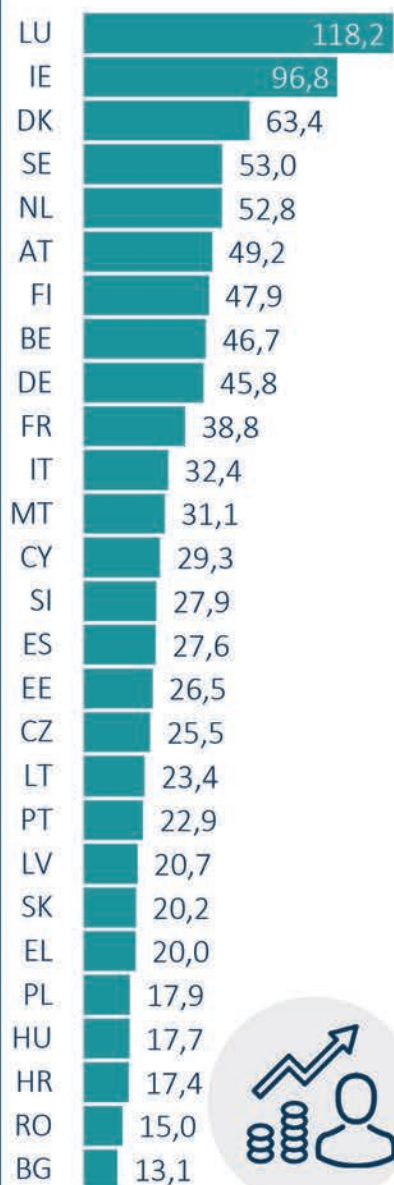

szeptember 1.

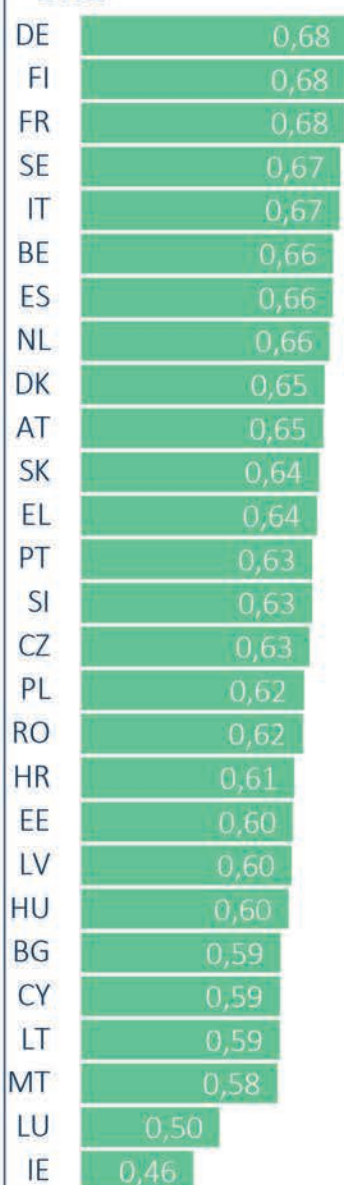
október 1.

42 napon belül

A TAGÁLLAMOK EGY FŐRE ESŐ GNI-JE, 2022

GNI-ALAPÚ SAJÁT FORRÁS A GNI SZÁZALÉKÁBAN, 2022

AZ UNIÓTÓL KAPOTT TÁMOGATÁS A GNI SZÁZALÉKÁBAN, 2022

Elfogadott költségvetés hiányában havonta az előző év költségvetésének 1/12 része használható fel.

A Tanács elfogadja a módosításokat, vagy az összeülő egyeztető bizottság közös tervezetet készít.

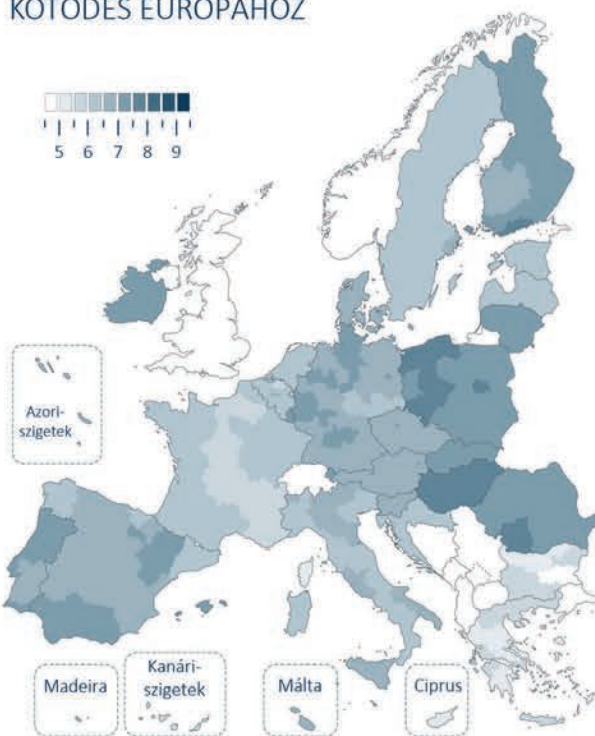
A Tanács és a Parlament jóváhagyja a közös tervezetet, vagy újat nyújt be.

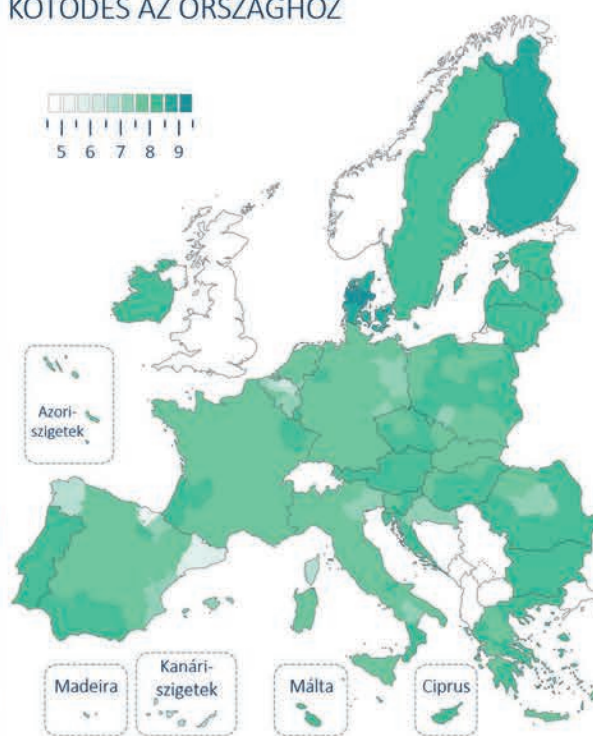
KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG ÉS SOKSZÍNŰSÉG

A kulturális és nyelvi sokszínűség az európaiság meghatározó jegye. Míg a múlt század totalitárius ideológiái a homogenizációt célozták, ma az EU és európai társadalmak a sokféleségre épülnek. Ebben az Európában a nemzetenként és akár régióként is egyedi kultúrák, az abban is gyökerező identitások a kölcsönös megértés és tisztelet eszközeit képezik.

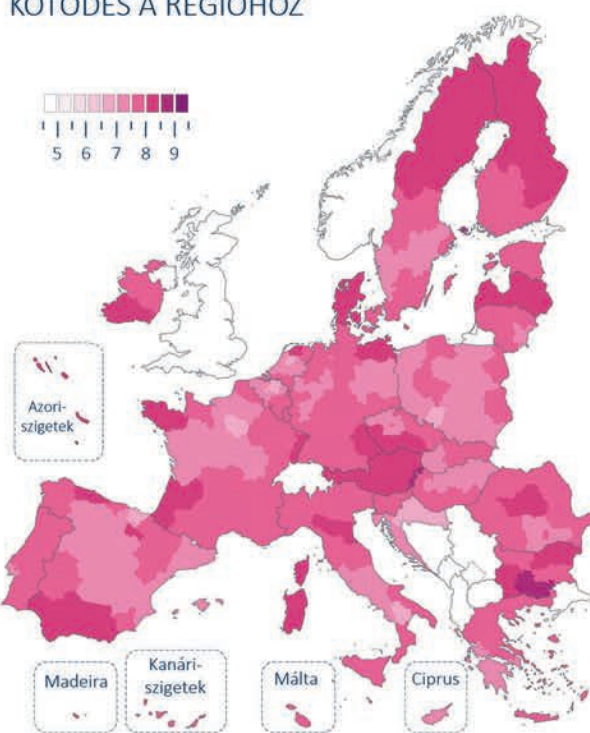
KÖTŐDÉS EURÓPÁHOZ

KÖTŐDÉS AZ ORSZÁGHOZ

KÖTŐDÉS A RÉGIÓHOZ

Az európai polgárok egymást erősítő identitáselemek hordozóiként kötődnek Európához, országukhoz és régiójukhoz is, vagyis ragaszkodnak a szűkebb és tágabb szülőföld által biztosított otthonossághoz.

Kötődések a közigazgatás színvonalát mérő *European Quality of Governance* (2021) felmérés reprezentatív adatai alapján, NUTS2 szinten. A válaszadók 1-től 10-ig terjedő skálán (a leggyengébbtől a legerősebbig) értékelték a különböző területi egységekhez való kötődésüket.

TERÜLETI KÖTÖDÉSEK ÁTLAGA AZ EURÓPAI UNIÓ ORSZÁGAIBAN

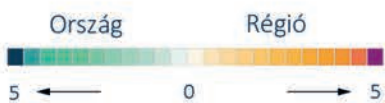
A válaszadók 1-től 10-ig terjedő skálán (a leggyengébbtől a legerősebbig) értékelték a különböző területi egységekhez való kötődésüket.

A különböző területi szintű kötődések nem egymás ellenében alakulnak. Ugyanazon a területen például az európai és az országhoz való kötődés egyaránt magas mértékét is tapasztalhatjuk. Az adott régióhoz és országhoz való kötődés általában hasonló erősségű, a két kötődés különbségének térképre vetítése ugyanakkor kiemel nyelvi vagy nemzeti kisebbség által lakott területeket, de olyan régiókat is, ahol a helyi kötődés mértéke bármilyen okból (feltehetően a kulturális örökség miatt) erősebb az átlagosnál.

Az EU tagállamainak különleges felelőssége védeni a sérülékeny nyelvi vagy nemzeti kisebbségek identitását és kulturális örökségét, összhangban az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében meghatározott értékekkel, illetve a Minority SafePack európai polgári kezdeményezéssel.

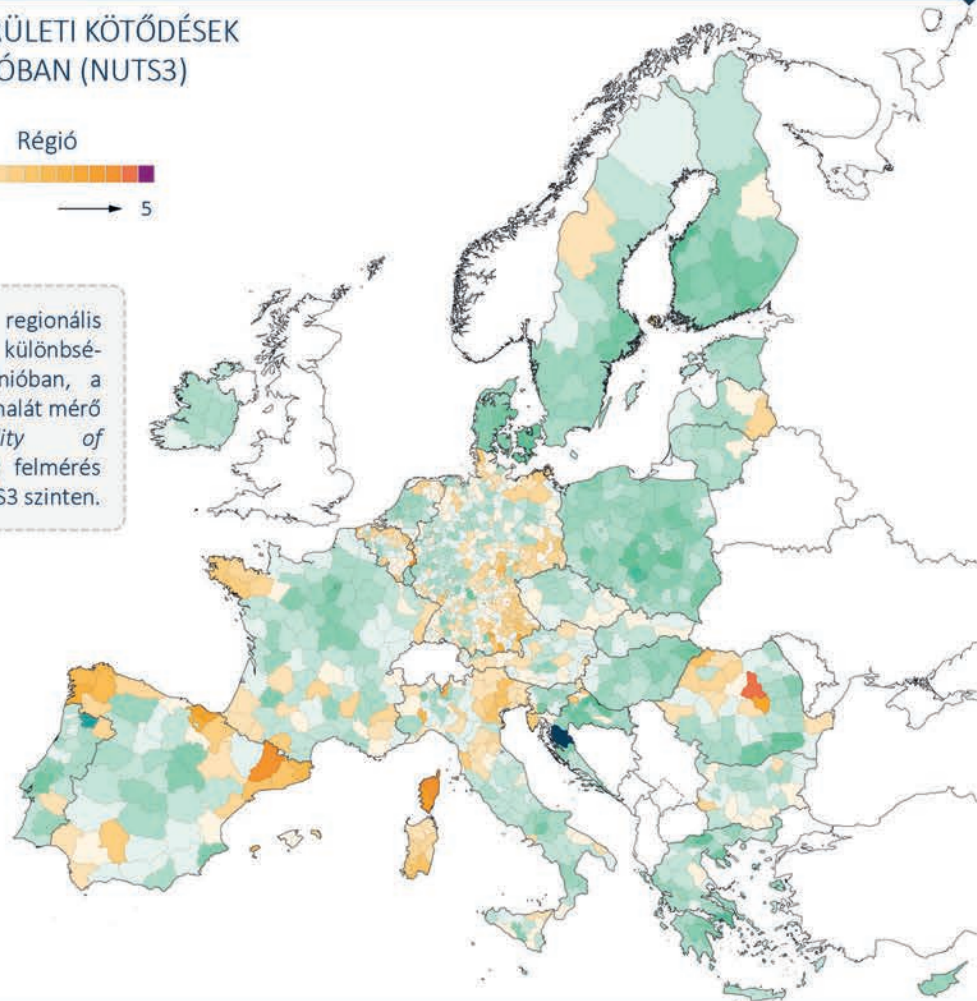
ELSŐDLEGES TERÜLETI KÖTÖDÉSEK AZ EURÓPAI UNIÓBAN (NUTS3)

Az országos és regionális területi kötődések különbsége az Európai Unióban, a közigazgatás színvonalát mérő *European Quality of Governance* (2021) felmérés adatai alapján, NUTS3 szinten.

Azori-szigetek

Kanári-szigetek

AZ ORSZÁGGYŰLÉS ÉS AZ ORSZÁGGYŰLÉSI BIZOTTSÁGOK

Az Országgyűlés honlapja – www.parlament.hu

KSH (Központi Statisztikai Hivatal) (2024): *A népesség, népmozgalom főbb mutatói*. STADAT.

VERSENYKÉPESSÉG

IMD (International Institute for Management Development): *IMD World Competitiveness Booklet 2023*. 2023. június. Lausanne: IMD.

SolAbility Sustainable Intelligence: *The Global Sustainable Competitiveness Index 2023*. 2023. november. Zürich, Seoul: SolAbility.

IMD (International Institute for Management Development): *IMD World Digital Competitiveness Ranking 2023*. Lausanne: IMD

WIPO (World Intellectual Property Organization): *Global Innovation Index 2023. Innovation in the face of uncertainty*. Geneva: WIPO.

DEMOGRÁFIA

Eurostat (2024): *Total fertility rate*.

Eurostat (2024): *Population change – Demographic balance and crude rates at national level*.

Eurostat (2024): *Population on 1st January by age, sex and type of projection*.

Eurostat (2024): *Old-age-dependency ratio*.

UN (United Nations) (2022): *World Population Prospects 2022*.

BŐVÍTÉSI FOLYAMAT

Európai Bizottság: *Az EU bővítése*.

Európai Bizottság (2023): *Commission adopts 2023 Enlargement package, recommends to open negotiations with Ukraine and Moldova, to grant candidate status to Georgia and to open accession negotiations with BiH, once the necessary degree of compliance is achieved*. 2023. november 8.

Európai Bizottság: *Overview – Instrument for Pre-accession Assistance*.

Európai Tanács (2023): *Az EU bővítési politikája*.

Eurostat (2024): *GDP and main components (output, expenditure and income)*.

Eurostat (2024): *Gross value added and income by A*10 industry breakdowns*.

Eurostat (2024): *Unemployment by sex and age – annual data*.

ILO (Nemzetközi Munkaügyi Szervezet): *SDG indicator 8.5.2 – Unemployment rate (%) – Annual*.

IMF (International Monetary Found) (2023): *World Economic Outlook database: October 2023*.

United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Statistics Division, National Accounts: *Value Added by Economic Activity, Percentage Distribution (Shares)*.

United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2022): *World Population Prospects 2022, File GEN/01/REV1: Demographic indicators by region, subregion and country, annually for 1950–2100*. Online edition.

ILLEGÁLIS MIGRÁCIÓ

Europol (2022): *European Migrant Smuggling Centre 6th Annual Report*.

Eurostat (2024): *Third country nationals found to be illegally present – annual data*.

Eurostat (2024): *Third country nationals ordered to leave – annual data*.

Eurostat (2024): *Third country nationals returned following an order to leave – annual data*.

Frontex (2023): *Risk Analysis for 2023/2024*.

Frontex (2024): *Migratory Map. Detections of illegal border-crossings statistics*.

VÉDELEMPOLITIKA

European Commission (2024): *European Peace Facility*.

European Commission (2024): *Defence Industry and Space*.

European Commission (2024): *Public opinion in the European Union. Standard*.

Eurobarometer 101, Spring 2024. Annex.

EDA (European Defence Agency) (2024): *Defence Data Portal*.

EDA (2023): *Defence data 2022. Key findings and analysis*.

European External Action Service (2024): *Ongoing missions and operations*.

PESCO (Permanent Structured Cooperation) Secretariat (2024): *All projects*.

KOHÉZIÓS POLITIKA

Dijkstra, Lewis (szerk.) (2022): *Kohézió Európában 2050-ig. Nyolcadik jelentés a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról*. Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala.

EC (European Commission) (2024): *Cohesion Open Data Platform*.

EC (European Commission) (2024): *Regional Policy*.

(EU) 2021/1060. Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (2021. június 24.).

(EU) 2021/1130. A Bizottság végrehajtási határozata a 2021–2027-es időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az Európai Szociális Alap Plusz keretében biztosított támogatásra jogosult régiók, valamint a Kohéziós Alapból nyújtott támogatásra jogosult tagállamok jegyzékének összeállításáról (2021. július 5.).

A térképek az Eurostat – IMAGE, 03/2024 alapján szerkesztett térképek.

UNIÓS KÖLTSÉGVETÉS ÉS HELYREÁLLÍTÁSI ESZKÖZ

(EU, Euratom) 2020/2093. A Tanács rendelete a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (2020. december 17.).

(EU) 2020/2094. A Tanács rendelete a Covid19-válság utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Unió Helyreállítási Eszköz létrehozásáról (2020. december 14.).

(EU, Euratom) 2018/1046. Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (2018. július 18.).

(EU, Euratom) 2020/2053. A Tanács határozata az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről (2020. december 14.).

EP (Európai Parlament) (2024): *Az uniós költségvetési eljárás.*

EP, ET, EB (2020) Az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti intézményközi megállapodás a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről (2020. december 16.).

EB (Európai Bizottság) (2024): *Az EU kiadásai és bevételei 2021 és 2027 között.*

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG ÉS SOKSZÍNŰSÉG

Charron, Nicholas – Lapuente, Víctor – Bauhr, Monika – Annoni, Paola (2022): Change and Continuity in Quality of Government: Trends in subnational quality of government in EU member states. *Investigaciones Regionales – Journal of Regional Research*, 53: 5–23.

A térképek a European Commission – Eurostat/GISCO közigazgatási alaptérkép © Euro-Geographics felhasználásával készültek.

20%-os kollektív referenciaérték

Az EU védelmi minisztereinek 2007. évi döntése szerint a tagállamok vállalják, hogy védelmi kiadásaiuk 20%-át védelmi beruházásokra fordítják.

Bruttó hozzáadott érték

Az adott ágazat hozzájárulása a GDP-hez (a bruttó hazai termékhez).

Digitális versenyképesség

Olyan versenyképességi koncepció, amely egy gazdaságnak a digitalizáció terén elért eredményeit, digitális fejlettségét is figyelembe veszi. E témában a leggyakrabban idézett rangsor az *International Institute for Management Development* (IMD) Digitális Versenyképességi RangSORA. A gazdaságokat az alábbi három terület 54 mutatója alapján rangsorolja: tudás, technológia és felkészültség a jövőre.

Egy főre jutó GDP (PPP/PPS)

Az egy főre jutó GDP (bruttó hazai termék) vásárlóerő-paritáson kifejezve. Lényege, hogy az összehasonlíthatóság érdekében a mutatót egy közös valutára átszámítva adják meg (USD vagy EUR), így küszöbölve ki az országok árszintjében lévő különbségeket.

Európai Békekeret

Az Európai Békekeret (*European Peace Facility*, EPF) az Európai Unió költségvetésén kívüli eszköze. Célja, hogy az EU-t fokozottan képesé tegye a béke megőrzésére, a konfliktusok megelőzésére és a nemzetközi biztonság megerősítésére. A Békekeretnek két pillére van. „Műveleti pillére” a közös biztonság- és védelempolitikai missziók és műveletek közös költségeinek finanszírozására szolgál. A „támogatási intézkedések pillére” a nem uniós országok és a partnerszervezetek katonai és védelmi kapacitásainak megerősítését finanszírozza.

Európai polgári kezdeményezés

A Lisszaboni Szerződéssel hatályba lépő európai polgári kezdeményezés (*European Citizens' Initiative*, ECI) lehetőséget nyújt arra, hogy az EU polgárai részt vegyenek az uniós politika alakításában, kezdeményezve az Európai Bizottságnál, hogy új jogszabályokat javasoljon olyan szakpolitikai területen, amely az Európai Bizottság hatáskörébe tartozik. A kezdeményezéshez szükséges, hogy összegyűljön 1 millió aláírás legalább 7 EU-s tagországból. Ezt követően a Bizottság eldönti, milyen lépéseket tesz.

Fenntartható versenyképesség

Olyan versenyképességi koncepció, amely a fenntarthatóság szempontját, eredményeit is figyelembe veszi. Legelfogadottabb mutatója a Globális Fenntartható Versenyképességi Index (*Global Sustainability Competitiveness Index*, GSCI), amelyet a *SolAbility Sustainable Intelligence* kutatócsoport állít össze. A rangsort az alábbi hat terület 190 mutatója alapján készítik el: természeti tőke, az erőforrás-hasznosítás hatékonysága, társadalmi tőke, szellemi tőke, gazdasági fenntarthatóság és a kormányzás hatékonysága.

GDP

A GDP (bruttó hazai termék) az egy területen adott időszakban (általában egy év alatt) előállított, végső felhasználásra szánt termékek és szolgáltatások összességének értéke.

GNI

A GNI (bruttó nemzeti jövedelem) a GDP-ből (bruttó hazai termékből) származtatott mutató, amely egy ország lakosainak és vállalatainak bel- és külföldön megszerzett jövedelme, csökkentve a külföldi lakosok és vállalatok belföldön megszerzett jövedelmeivel.

Héa

Hozzáadottérték-adó (*Value Added Tax*, VAT), amelynek Magyarországon az áfa felel meg.

Homogenizáció

Olyan állami politika, amely békés vagy erőszakos módszerekkel a kulturális sokszínűség csökkentésére, a dominánstól eltérő nyelvi-etnikai csoportok visszaszorítására, identitásuk eltörlésére törekszik.

Időskori eltartottsági ráta

Az aktív korú népességre (15–64 évesek) jutó, általában gazdaságilag már nem aktív idősök (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja meg.

Illegális határátlépés

Az EU külső határainak átlépése anélkül, hogy a fogadó tagállamba való legális beutazáshoz szükséges követelményeknek eleget tennének.

Illegális tartózkodás

Ha egy harmadik országbeli állampolgár úgy van jelen valamely EU-tagállam területén, hogy nem vagy már nem felel meg a beutazás és tartózkodás Schengeni határ-ellenőrzési kódexben rögzített feltételeinek.

IMD versenyképességi rangsora

A svájci székhelyű intézmény, az *International Institute for Management Development* (IMD) 1989 óta évente teszi közzé globális versenyképességi rangsorát, amely e területen az egyik legelfogadottabb. Alapja egy olyan index, amelyet négy fő terület több mint 330 tényezőjét figyelembe véve állítanak össze. E fő területek a gazdasági teljesítmény, a kormányzati hatékonyság, az üzleti hatékonyság és az infrastruktúra.

IPA III: Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (2021–2027)

Az Európai Unió többéves pénzügyi kerete. Általános célkitűzése, hogy kedvezményezettjeit azon politikai, intézményi, jogi, közigazgatási, társadalmi és gazdasági reformok végrehajtásában támogassa, amelyek az európai uniós tagságra készítik fel. A kedvezményezett or-

szágok: Albánia, Bosznia-Hercegovina, Izland, Koszovó,* Montenegró, Észak-Macedónia, Szerbia és Törökország.

*E megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (99) sz. ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

Kiutasítást követően távozó harmadik országbeli állampolgár

A kiutasítást követően az illegálisan tartózkodó személy a 2008/115/EK irányelv szerint visszatérhet a származási országába, vagy egy meghatározott tranzitországba, vagy egy olyan harmadik országba, amely őt befogadja.

Kiutasított harmadik országbeli állampolgárok

Harmadik országok állampolgárai, akikről megállapították, hogy illegálisan tartózkodnak valamely EU-tagállam területén, és hatósági döntés kötelezi őket az ország területének elhagyására.

Közös biztonság- és védelempolitika (KBVP)

A KBVP az Európai Unió közös kül- és biztonságpolitikájának (KKBP) szerves része. E szakpolitika keretében az EU a békefenntartás és a nemzetközi biztonság megerősítése céljából műveleti missziókat hajthat végre harmadik országokban, az EU-tagállamok által biztosított polgári és katonai eszközökre támaszkodva.

Kulturális örökség

Kulturális örökségen a korábbi nemzedékek által a későbbi nemzedékekre örökölt hagyott kulturális és kreatív alkotások gazdag tárházát értjük. A kulturális örökség fogalmába tartoznak többek között a műemlékek, műalkotások, történelmi városrészek mint az épített és tárgyi örökség elemei, továbbá a szellemi örökséget (*Intangible Cultural Heritage*, ICH) képező irodalmi, zenei, audiovizuális művek, miként az európai polgárok hagyományos tudása, nyelvi értékei, népi és vallási hagyományai is.

Külső határ

Egy schengeni tagállam határának azon részei, amelyek nem közös határok egy másik schengeni tagállammal, beleértve a szárazföldi határokat, a folyami és tavi határokat, a tengeri határokat és azok repülőtereit, a folyami, tengeri és tavi kikötőket.

Medián életkor

Egy adott népesség medián életkora az az életkor, amely azt két egyenlő méretű részre osztja. A népesség fele fiatalabb, fele pedig idősebb, mint a medián életkor.

Migrációs egyenleg

Az adott ország területére az adott évben bevándorlók és az onnan kivándorlók számának különbsége.

Munkanélküliségi ráta

A munkanélkülieknek a gazdaságilag aktív népességen belüli aránya.

Műanyag alapú saját források

A nem újrahasznosított műanyag csomagolási hulladék mennyisége alapján kiszámított nemzeti hozzájárulás az EU saját forrásaihoz, melyeknek 2021 óta eleme.

Nemzetiségi képviselet

A Magyarországon honos nemzetiségek (bolgár, görög, horvát, lengyel, német, örmény, roma, román, ruszin, szerb, szlovák, szlovén, ukrán) parlamenti képviselete nemzetiségi képviselő vagy nemzetiségi szószóló útján biztosított.

Az országgyűlési választásokon az országos nemzetiségi önkormányzatok által állított listákra leadott szavazatok alapján nemzetiségenként egy-egy nemzetiségi képviselő megválasztására van lehetőség. E listákra a nemzetiségi választópolgárként regisztrált választók szavazhatnak.

Amennyiben valamely nemzetiség – elegendő szavazat hiányában – nem szerez nemzetiségi képviselői mandátumot, úgy az adott nemzetiséget szószóló képviseli az Országgyűlésben. A nemzetiségi képviselőt a független képviselővel azonos jogok illetik meg, a nemzetiségi szószóló jogai azonban ennél korlátozottabbak. (A nemzetiségi képviselővel ellentétben a szószóló nem szavazhat az Országgyűlés plenáris ülésén, továbbá csak a nemzetiségeket érintő napirendi pontok esetében szólalhat fel. A nemzetiségeket képviselő országgyűlési bizottságban azonban a nemzetiségi képviselők és szószólók azonos jogokkal rendelkeznek.)

A roma nemzetiség 2022-ben nem állított nemzetiségi listát, így a 2022–2026-os ciklusban nem rendelkezik közvetlen képviselettel a parlamentben.

NUTS-rendszer

Az Európai Unió hierarchikusan felépülő, háromévente felülvizsgált területi osztályozási rendszere. Célja az európai regionális statisztikák gyűjtése, fejlesztése és harmonizálása, a régiók társadalmi-gazdasági elemzése, valamint az, hogy az EU regionális politikáinak keretként szolgáljon. Az egyes tagállamokon belüli közigazgatási egységek meghatározott népesség-küszöbértékek alapján három NUTS-kategóriába sorolhatók. A NUTS 1 szint az országos szint alatti főbb társadalmi-gazdasági régiókat, a NUTS 2 szint a regionális politikákhoz használt alaprégiókat, a NUTS 3 szint pedig meghatározott célú kisebb régiókat jelent.

Nyelvi vagy nemzeti kisebbség

Kulturális, nyelvi, regionális, etnikai vagy nemzeti szempontból a dominánstól eltérő csoport, amely számszerű kisebbségben van az adott ország társadalmában.

PESCO

Az Állandó Strukturált Együttműködés (*Permanent Structured Cooperation*, PESCO) az EU biztonság- és védelempolitikai szakterületéhez kapcsolódóan keretet kínál a tagállamoknak a közös katonai és védelmi tervezéshez, képességfejlesztéshez és beszerzésekhez.

Teljes termékenységi arányszám

Azt fejezi ki, hogy egy nő élete folyamán hány gyermeknek adna életet az adott év kor szerinti születési gyakorisága mellett.

Többéves pénzügyi keret

A Tanács által rendeletben meghatározott többéves pénzügyi keret (*Multiannual Financial Framework*, MFF) biztosítja, hogy az Európai Unió kiadásai rendezett módon és bevételeinek határain belül alakuljanak. Előírja továbbá azon rendelkezéseket, amelyeknek az éves költségvetés meg kell feleljen.

Védelmi beruházás

Védelmi felszerelések beszerzése és a védelmi vonatkozású kutatásfejlesztési (K+F) kiadások együttesen.

Védelmi kiadás

A védelmi minisztérium összes kiadása és az egyéb forrásokból származó védelmi vonatkozású kiadások (más minisztériumok speciális költségvetési sorai).

Versenyképesség

Nincs egységesen elfogadott definíciója. Az OECD szerint azt mutatja meg, hogy egy ország szabadkereskedelem és tisztességes verseny mellett milyen mértékben tud olyan termékeket előállítani és szolgáltatásokat nyújtani, amelyek a nemzetközi piacokon keresettek, és ezáltal mennyire tudja a lakosság reáljövedelmét hosszú távon növelni.

ORSZÁGGYŰLÉS

